

EUROPOS SAJUNGA

EUROPOS PARLAMENTAS

TARYBA

Bruselis, 2019 m. balandžio 2 d.
(OR. en)

2016/0280 (COD)

PE-CONS 51/19

PI 33
RECH 97
EDUC 71
COMPET 145
AUDIO 29
CULT 30
DIGIT 38
TELECOM 69
CODEC 439

TEISĖS AKTAI IR KITI DOKUMENTAI

Dalykas: EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA dėl autorių teisių ir gretutinių teisių bendrojoje skaitmeninėje rinkoje, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 96/9/EB ir 2001/29/EB

**EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS
DIREKTYVA (ES) 2019/...**

... m. ... d.

**dėl autorių teisių ir gretutinių teisių bendrojoje skaitmeninėje rinkoje,
kuria iš dalies keičiamos direktyvos 96/9/EB ir 2001/29/EB**

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 53 straipsnio 1 dalį ir į 62 bei 114 straipsnius,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę²,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros³,

¹ OL C 125, 2017 4 21, p. 27.

² OL C 207, 2017 6 30, p. 80.

³ 2019 m. kovo 26 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje)] ir ... m. ... d. Tarybos sprendimas.

kadangi:

- (1) Europos Sąjungos sutartyje (toliau – ES sutartis) numatyta sukurti vidaus rinką ir įteisinti sistemą, užtikrinančią, kad konkurencija vidaus rinkoje nebūtų iškraipoma. Tų tikslų turėtų padėti siekti tolesnis valstybių narių autorių ir gretutinių teisių įstatymų derinimas;
- (2) autorių teisių ir gretutinių teisių srityje priimtomis direktyvomis prisidedama prie vidaus rinkos veikimo, užtikrinama aukšto lygio teisių turėtojų apsauga, palengvinamas leidimo naudotis autorių teisių saugomais kūriniais suteikimo procesas ir sukuriama sistema, pagal kurią įmanomas kūrinių ir kitų saugomų objektų naudojimas. Ta suderinta teisinė sistema padeda vidaus rinkai veikti tinkamai ir skatina inovacijas, kūrybiškumą, investicijas ir naujo turinio gamybą, be kita ko, skaitmeninėje aplinkoje, siekiant išvengti vidaus rinkos susiskaidymo. Toje teisinėje sistemoje numatyta apsauga taip pat padeda siekti Sąjungos tikslo saugoti ir puoselėti kultūrų įvairovę, kartu iškeliant bendrą Europos kultūros paveldą. Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 167 straipsnio 4 dalyje reikalaujama, kad Sąjunga imdamasi veiksmų atsižvelgtų į kultūros aspektus;

- (3) dėl sparčios technologinės plėtros nesiliauja keitėsi kūrinių ir kitų objektų kūrimo, gamybos, platinimo ir panaudojimo būdai. Atsiranda vis naujų verslo modelių ir naujų rinkos dalyvių. Atitinkami teisės aktai turi būti parengti atsižvelgiant į būsimus pokyčius, kad jais nebūtų ribojama technologinė raida. Sąjungos autorių teisių sistemoje išdėstyti tikslai ir principai neprarado reikšmės. Tačiau ir teisių turėtojams, ir naudotojams stinga teisinio tikrumo dėl kūrinių ir kitų objektų tam tikrų naudojimo būdų, įskaitant tarpvalstybinio naudojimo būdus, skaitmeninėje aplinkoje. Kaip nurodyta 2015 m. gruodžio 9 d. Komisijos komunikate „Šiuolaikiškos ir labiau visai Europai pritaikytos autorių teisių sistemos kūrimas“, kai kuriose srityse būtina pritaikyti ir papildyti galiojančią Sąjungos autorių teisių sistemą užtikrinant aukšto lygio autorių teisių ir gretutinių teisių apsaugą. Šia direktyva numatomos taisyklės, kuriomis tam tikros autorių teisių ir gretutinių teisių išimtys ir apribojimai pritaikomi skaitmeninei ir tarpvalstybinei aplinkai, ir priemonės, padėsiančios palengvinti tam tikrą licencijų teikimo tvarką, ypač (bet ne tik) susijusią su kūrinių ir kitų objektų, kuriais nebeprekiuojama, sklaida ir internetiniu audiovizualinių kūrinių pasiekiamumu užsakomųjų vaizdo programų platformose, siekiant padidinti galimybes susipažinti su turiniu. Ja taip pat nustatytos taisyklės, kuriomis siekiama palengvinti naudojimąsi viešai prieinamu turiniu. Siekiant sukurti sklandžiai ir sąžiningai veikiančią autorių teisių prekyvietę, taip pat reikėtų taisyklių dėl teisių į publikacijas, internetinių paslaugų teikėjų, kurie saugo naudotojų įkeltą turinį ir suteikia galimybę su juo susipažinti, vykdomo kūrinių ar kitų objektų naudojimo, dėl autorių bei atlikėjų sutarčių skaidrumo, dėl autorių ir atlikėjų atlygio, taip pat teisių, kurias autoriai ir atlikėjai perdavė išimties tvarka, atšaukimo mechanizmo;

- (4) ši direktyva grindžiama šioje srityje šiuo metu galiojančiose direktyvose, visų pirma Europos Parlamento ir Tarybos direktyvose 96/9/EB¹, 2000/31/EB², 2001/29/EB³, 2006/115/EB⁴, 2009/24/EB⁵, 2012/28/ES⁶ ir 2014/26/ES⁷, išdėstytomis taisyklėmis ir jas papildo;

¹ 1996 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 96/9/EB dėl duomenų bazių teisinės apsaugos (OL L 77, 1996 3 27, p. 20).

² 2000 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/31/EB dėl kai kurių informacinės visuomenės paslaugų, ypač elektroninės komercijos, teisinių aspektų vidaus rinkoje (Elektroninės komercijos direktyva) (OL L 178, 2000 7 17, p. 1).

³ 2001 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/29/EB dėl autorių teisių ir gretutinių teisių informacinėje visuomenėje tam tikrų aspektų suderinimo (OL L 167, 2001 6 22, p. 10).

⁴ 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/115/EB dėl nuomos ir panaudos teisių bei tam tikrų teisių, gretutinių autorių teisėms, intelektinės nuosavybės srityje (OL L 376, 2006 12 27, p. 28).

⁵ 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/24/EB dėl kompiuterių programų teisinės apsaugos (OL L 111, 2009 5 5, p. 16).

⁶ 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2012/28/ES dėl tam tikro leistino nenustatytų autorių teisių kūrinių naudojimo (OL L 299, 2012 10 27, p. 5).

⁷ 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/26/ES dėl kolektyvinio autorių teisių ir gretutinių teisių administravimo ir daugiateritorių licencijų naudoti muzikos kūrinius internete teikimo vidaus rinkoje (OL L 84, 2014 3 20, p. 72).

- (5) mokslinių tyrimų, inovacijų, švietimo ir kultūros paveldo išsaugojimo srityse dėl skaitmeninių technologijų tapo įmanomi naujų tipų naudojimo būdai, kuriems akivaizdžiai netaikomos galiojančios Sąjungos taisyklės dėl išimčių ir apribojimų. Be to, vidaus rinkos veikimas gali nukentėti dėl to, kad direktyvose 96/9/EB, 2001/29/EB ir 2009/24/EB nustatytos išimtys ir apribojimai tose srityse yra laisvai pasirenkami. Tai ypač pasakytina apie tarpvalstybinio naudojimo būdus, kurie skaitmeninėje aplinkoje įgyja vis didesnę reikšmę. Todėl tikslinga atsižvelgiant į tuos naujus naudojimo būdus iš naujo įvertinti galiojančias moksliniams tyrimams, inovacijoms, mokomajam darbui ir kultūros paveldo išsaugojimui svarbias Sąjungos teisės išimtis ir apribojimus. Turėtų būti nustatytos privalomos tekstų ir duomenų gavybos technologijų naudojimo būdų išimtys ar apribojimai mokomojo darbo iliustracijų tikslais skaitmeninėje aplinkoje ir kultūros paveldo išsaugojimo srityje. Turėtų būti toliau taikomos Sąjungos teisėje nustatytos galiojančios išimtys ar apribojimai, be kita ko, taikytini tekstų ir duomenų gavybai, švietimui ir išsaugojimo veiklai, jei dėl jų nesumažėja šioje direktyvoje nustatytų privalomų išimčių ar apribojimų, kuriuos valstybės narės turi įtraukti į savo nacionalinę teisę, taikymo sritis. Todėl direktyvos 96/9/EB ir 2001/29/EB turėtų būti iš dalies pakeistos;

- (6) šioje direktyvoje numatytomis išimtimis ir apribojimais siekiama teisingos pusiausvyros, kai vienoje teisių ir interesų svarstyklių pusėje autoriai ir kiti teisių turėtojai, o kitoje naudotojai. Jie gali būti taikomi tik tam tikrais specialiais atvejais, kai nekyla kliūčių naudoti kūrinį ar kitą objektą įprastiniu būdu ir be pagrindo nepažeidžiami teisėti teisių turėtojų interesai;
- (7) siekiant autoriams ir kitiems teisių turėtojams užtikrinti apsaugą ir galimybę veiksmingai naudotis pagal Sąjungos teisę suteiktomis teisėmis, ir toliau labai svarbi Direktyva 2001/29/EB nustatyta technologinių priemonių apsauga. Tokią apsaugą reikėtų išlaikyti, kartu užtikrinant, kad naudojant technologines priemones nebūtų kliudoma naudotis šioje direktyvoje numatytomis išimtimis ir apribojimais. Teisių turėtojams turėtų būti suteikta galimybė tai užtikrinti savanoriškomis priemonėmis. Jiems turėtų būti palikta laisvė pasirinkti tinkamas priemones, kuriomis šioje direktyvoje numatytų išimčių ir apribojimų naudos gavėjai galėtų jais naudotis. Jei savanoriškų priemonių nėra, valstybės narės turėtų imtis atitinkamų priemonių pagal Direktyvos 2001/29/EB 6 straipsnio 4 dalies pirmą pastraipą, be kita ko, tais atvejais, kai kūriniai ir kiti objektai yra viešai prieinami teikiant užsakomąsias paslaugas;

- (8) naujos technologijos sudaro sąlygas automatinei skaičiuojamajai skaitmeninio pavidalo informacijos, tokios kaip tekstas, garsai, vaizdai ar duomenys, analizei, paprastai vadinamai tekstų ir duomenų gavyba. Tekstų ir duomenų gavyba sudaro galimybes apdoroti didelius informacijos kiekius siekiant gauti naujų žinių ir atrasti naujas tendencijas. Tekstų ir duomenų gavybos technologijos vyrauja skaitmeninėje ekonomikoje, tačiau plačiai pripažįstama, kad tekstų ir duomenų gavyba gali būti ypač naudinga mokslininkų bendruomenei ir taip remti inovacijas. Tokios technologijos naudingos universitetams ir kitoms mokslinių tyrimų organizacijoms, taip pat kultūros paveldo įstaigoms, nes jos, vykdydamos pagrindinę veiklą, taip pat galėtų vykdyti mokslinius tyrimus. Vis dėlto Sąjungoje tokioms organizacijoms ir įstaigoms trūksta teisinio tikrumo, koku mastu jos gali vykdyti turinio tekstų ir duomenų gavybą. Tam tikrais atvejais tekstų ir duomenų gavybos dalis gali būti autorių teisių ir (arba) *sui generis* duomenų bazės gamintojo teisės saugomi veiksmai, visų pirma kūrinių ar kitų objektų atgaminimas ir (arba) duomenų bazės turinio perkėlimas, kurie, pavyzdžiui, vyksta tuomet, kai duomenys normalizuojami vykdant tekstų ir duomenų gavybą. Kai netaikoma jokia išimtis ar apribojimas, turi būti gautas teisių turėtojų leidimas atlikti tokius veiksmus;

- (9) tekstų ir duomenų gavybai taip pat gali būti naudojami autorių teisės nesaugomi paprasti faktai ar duomenys, ir tokiais atvejais pagal teisės aktus dėl autorių teisių leidimo nereikia. Taip pat gali būti atvejų, kai vykdant tekstų ir duomenų gavybą nevykdomi atgaminimo veiksmai arba atgaminimo veiksams taikoma Direktyvos 2001/29/EB 5 straipsnio 1 dalyje numatyta privaloma laikinų atgaminimo veiksmų išimtis, kuri turėtų būti toliau taikoma tekstų ir duomenų gavybos būdams, kuriais nekopijuojama daugiau, nei leidžiama pagal tą išimtį;
- (10) Sąjungos teisėje nustatyta tam tikrų naudojimo moksliniams tikslams būdų išimčių ir apribojimų, kurie gali būti taikomi tekstų ir duomenų gavybos veiksams. Tačiau tos išimtys ir apribojimai yra laisvai pasirenkami ir ne iki galo pritaikyti prie mokslo tyrimų srityje naudojamų technologijų. Be to, kai mokslininkai gali teisėtai susipažinti su turiniu, pavyzdžiui, prenumeruodami publikacijas ar įgydami atviros prieigos licencijas, licencijų sąlygose tekstų ir duomenų gavyba galėtų būti neleidžiama. Kadangi vis daugiau mokslinių tyrimų vykdoma naudojantis skaitmenine technologija, kyla grėsmė, kad nesiėmus priemonių šalinti su tekstų ir duomenų gavyba susijusio teisinio netikrumo nukentės Sąjungos, kaip mokslinių tyrimų erdvės, konkurencinė padėtis;

- (11) teisinį netikrumą dėl tekstų ir duomenų gavybos reikėtų šalinti nustatant universitetams ir kitoms mokslinių tyrimų organizacijoms bei kultūros paveldo įstaigoms privalomą išskirtinės atgaminimo teisės ir teisės neleisti perkelti duomenų iš duomenų bazės išimtį. Laikantis galiojančios Sąjungos mokslinių tyrimų politikos, kuria universitetai ir mokslinių tyrimų institutai skatinami plėtoti bendradarbiavimą su privačiuoju sektoriumi, tokia išimtis taip pat turėtų būti taikoma mokslinių tyrimų organizacijoms, kai jų mokslinių tyrimų veikla vykdoma įgyvendinant viešojo ir privatačiojo sektorių partnerystes. Nors mokslinių tyrimų organizacijoms ir kultūros paveldo įstaigoms ir toliau turėtų būti taikoma ta išimtis, jos taip pat turėtų galėti pasikliauti savo privačiais partneriais tekstų ir duomenų gavybai vykdyti, be kita ko, naudojantis savo technologinėmis priemonėmis;

- (12) mokslinių tyrimų organizacijos visoje Sąjungoje yra labai įvairūs subjektai, kurių svarbiausias tikslas yra vykdyti mokslinius tyrimus arba tai daryti kartu teikiant švietimo paslaugas. Terminas „moksliniai tyrimai“ šioje direktyvoje turėtų būti suprantamas kaip apimantis ir gamtos, ir humanitarinių mokslus. Dėl tokių subjektų įvairovės svarbu vienodai suprasti, kas yra mokslinių tyrimų organizacijos. Pavyzdžiui, jie turėtų apimti ne tik universitetus ar kitas aukštojo mokslo įstaigas ir jų bibliotekas, bet ir tokius subjektus kaip mokslinių tyrimų institutai ir tyrimus atliekančios ligoninės. Nepaisant teisinių formų ir struktūrų įvairovės, mokslinių tyrimų organizacijos visose valstybėse narėse paprastai turi vieną bendrą bruožą – jos veikia arba nesiekdamos pelno, arba vykdydamos valstybės pripažintą su viešuoju interesu susijusį uždavinį. Tokį su viešuoju interesu susijusį uždavinį galėtų rodyti, pavyzdžiui, viešasis finansavimas arba nuostatos nacionalinės teisės aktuose ar viešojo pirkimo sutartyse. Priešingai, organizacijų, kurioms komercinės įmonės turi esminės, galimybę kontroliuoti suteikiančios įtakos, atsirandančios dėl struktūros ypatumų (pavyzdžiui, dėl savo kaip akcininkų arba narių vaidmens), kurie galėtų suteikti pirmenybę susipažinti su mokslinių tyrimų rezultatais, šioje direktyvoje nereikėtų laikyti mokslinių tyrimų organizacijomis;

- (13) kultūros paveldo įstaigos turėtų būti suprantamos kaip apimančios viešąsias bibliotekas ir muziejus, nepriklausomai nuo jų nuolatinėse kolekcijose laikomų kūrinių ar kitų objektų rūšių, taip pat archyvus, kino ar garso paveldo įstaigas. Taip pat turėtų būti laikoma, kad jos apima, *inter alia*, nacionalines bibliotekas ir nacionalinius archyvus bei, kiek tai susiję su jų archyvais ir viešai prieinamomis bibliotekomis, švietimo įstaigas, mokslinių tyrimų organizacijas ir visuomeninius transliuotojus;
- (14) mokslinių tyrimų organizacijoms ir kultūros paveldo įstaigoms, įskaitant su jomis susijusius asmenis, turėtų būti taikoma tekstų ir duomenų gavybos išimtis, susijusi su turiniu, prie kurio jos turi teisėtą prieigą. Teisėta prieiga turėtų būti suprantama kaip apimanti prieigą prie turinio, pagrįstą atviros prieigos politika arba teisių turėtojų ir mokslinių tyrimų organizacijų ar kultūros paveldo įstaigų sutartiniais susitarimais, pavyzdžiui, prenumerata arba kitomis teisėtomis priemonėmis. Pavyzdžiui, tais atvejais, kai prenumeratą užsako mokslinių tyrimų organizacijos arba kultūros paveldo įstaigos, su jomis susiję asmenys, kurie yra tos prenumeratos gavėjai, turėtų būti laikomi turinčiais teisėtą prieigą. Teisėta prieiga taip pat turėtų apimti prieigą prie nemokamai internete prieinamo turinio;

- (15) mokslinių tyrimų organizacijoms ir kultūros paveldo įstaigoms tam tikrais atvejais, pavyzdžiui, vėliau tikrinant mokslinių tyrimų rezultatus, galėtų tekti saugoti kopijas, padarytas taikant išimtį tekstų ir duomenų gavybai. Tokiais atvejais kopijos turėtų būti laikomos saugioje aplinkoje. Valstybėms narėms turėtų būti paliekama laisvė nuspręsti nacionaliniu lygmeniu ir po diskusijų su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais dėl tolesnės konkrečios kopijų saugojimo tvarkos, įskaitant laisvę paskirti patikimas įstaigas tokioms kopijoms saugoti. Kad išimties taikymas nebūtų nepagrįstai ribojamas, tokia tvarka turėtų būti proporcinga ir apimti tik tai, ko reikia siekiant saugiai saugoti kopijas ir užkirsti kelią neteisėtam jų naudojimui. Direktyvos 2001/29/EB 5 straipsnio 3 dalies a punkte numatyta išimtis ar apribojimas, jei taikytina, turėtų būti toliau taikoma naudojimui mokslinių tyrimų, pvz., mokslinio tarpusavio vertinimo ir bendrų mokslinių tyrimų, nesusijusių su tekstų ir duomenų gavyba, tikslais;

- (16) numatant galimai didelį prieigos prašymų ir kūrinių ar kitų objektų atsisiuntimų skaičių, teisių turėtojams turėtų būti leista taikyti priemonės, kai kyla rizika, kad jų sistemų ar duomenų bazių saugumas ir vientisumas galėtų atsidurti pavojuje. Tokios priemonės galėtų būti, pavyzdžiui, naudojamos siekiant užtikrinti, kad tik teisėtą prieigą prie jų duomenų turintys asmenys galėtų jais naudotis, be kita ko, taikant IP adreso patvirtinimą ar naudotojo autentiškumo patvirtinimą. Tos priemonės turėtų toliau atitikti susijusią riziką ir jomis neturėtų būti siekiama daugiau, nei būtina, kad būtų užtikrintas sistemos saugumas ir vientisumas, ir jos neturėtų trukdyti veiksmingai taikyti išimtį;
- (17) atsižvelgiant į išimties, kuri taikoma tik subjektams, vykdančioms mokslinius tyrimus, pobūdį ir taikymo sritį, bet kokia galima dėl šios išimties taikymo atsirandanti žala teisių turėtojams būtų minimali. Todėl valstybės narės neturėtų teisių turėtojams nustatyti kompensacijos už naudojimo būdus, taikomus pagal šia direktyva nustatytas tekstų ir duomenų gavybos išimtis;

- (18) be to, kad tekstų ir duomenų gavybos metodai yra svarbūs vykdant mokslinius tyrimus, jais plačiai naudojasi ir privatūs, ir viešieji subjektai, analizuodami didelius duomenų kiekius įvairiose gyvenimo srityse ir įvairiais tikslais, įskaitant valdžios sektoriaus paslaugas, sudėtingus verslo sprendimus ir naujų taikomųjų programų ar technologijų kūrimą. Teisių turėtojai turėtų toliau turėti galimybę teikti jų kūrinių ar kitų objektų naudojimo, kuriam netaikoma šioje direktyvoje numatyta tekstų ir duomenų gavybos mokslinių tyrimų tikslais privaloma išimtis ir galiojančios Direktyvoje 2001/29/EB numatytos išimtys ir apribojimai, licencijas. Kartu turėtų būti atsižvelgiama į tai, kad tekstų ir duomenų gavybos metodų naudotojams galėtų kilti teisinis netikrumas dėl to, ar tekstų ir duomenų gavybos tikslais atliekamas atgaminimas ir perkėlimas gali būti taikomi teisėtai prieinamiems kūriniams ar kitiems objektams, visų pirma tais atvejais, kai atgaminimas ar perkėlimas techninio proceso tikslais gali neatitikti visų Direktyvos 2001/29/EB 5 straipsnio 1 dalyje numatytų išimčių, taikomų laikiniams atgaminimo veiksams, sąlygų. Siekiant užtikrinti didesnę teisinę tikrumą tokiais atvejais ir skatinti inovacijas ir privačiajame sektoriuje, šioje direktyvoje turėtų būti numatyta galimybė tam tikromis sąlygomis taikyti kūrinių ar kitų objektų atgaminimo ir perkėlimo tekstų ir duomenų gavybos tikslais išimtį ar apribojimą ir suteikta galimybė kopijas saugoti tiek, kiek yra būtina tų tekstų ir duomenų gavybos tikslais.

Ši išimtis ar apribojimas turėtų būti taikomi tik tada, kai gavėjas turi teisėtą prieigą prie kūrinio ar kito objekto, taip pat kai jis paskelbiamas internete, ir jei teisių turėtojai atitinkamomis priemonėmis neišlaiko atgaminimo ir perkėlimo tekstų ir duomenų gavybos tikslais teisių. Jei turinys viešai skelbiamas internete, jis turėtų būti laikomas tinkamu siekiant išlaikyti tas teises naudojantis kompiuteriu skaitomomis priemonėmis, įskaitant metaduomenis ir naudojimosi interneto svetaine ar paslauga tvarką ir sąlygas. Kitiems naudojimosi būdams teisių išlaikymas tekstų ir duomenų gavybos tikslais neturėtų daryti poveikio. Kitais atvejais teises gali būti tikslinga išlaikyti kitomis priemonėmis, pavyzdžiui, sutartiniais susitarimais arba vienašalėmis deklaracijomis. Teisių turėtojai turėtų turėti galimybę taikyti priemones, kuriomis siekiama užtikrinti, kad būtų laikomasi jų sąlygų. Ši išimtis ar apribojimas neturėtų daryti poveikį šioje direktyvoje numatytai privalomai teksto ir duomenų gavybos mokslinių tyrimų tikslais išimčiai, taip pat Direktyvos 2001/29/EB 5 straipsnio 1 dalyje numatytai išimčiai, taikomai laikiniams atgaminimo veiksams;

- (19) Direktyvos 2001/29/EB 5 straipsnio 3 dalies a punkte valstybėms narėms leidžiama nustatyti teisių atgaminti, viešai paskelbti ir padaryti viešai prieinamus kūrinius ar kitus objektus vien mokymo iliustracijos tikslais taip, kad visuomenės nariai galėtų jais naudotis iš jų pačių pasirinktos vietos ir jų pačių pasirinktu laiku, išimtį ar apribojimą. Be to, Direktyvos 96/9/EB 6 straipsnio 2 dalies b punkte ir 9 straipsnio b punkte leidžiama naudoti duomenų bazines ir perkelti didelę jų turinio dalį mokymo iliustracijoms. Tų išimčių ar apribojimų taikymo skaitmeninio naudojimo būdams sritis yra neaiški. Be to, trūksta aiškumo, ar tos išimtys arba apribojimai būtų taikomi, kai mokoma internetu nuotoliniu būdu. Be to, esama teisine sistema nereglamentuojamas tarpvalstybinis poveikis. Ši padėtis galėtų kliudyti plėtoti mokymą naudojant skaitmenines technologijas ir nuotolinį mokymąsi. Todėl būtina nustatyti naują privalomą išimtį ar apribojimą siekiant užtikrinti, kad švietimo įstaigos, kurios skaitmeninėje mokymo veikloje, be kita ko, internetu ir tarpvalstybiniu mastu, naudoja kūrinius ar kitus objektus, turėtų visišką teisinį tikrumą;

- (20) nors nuotolinio mokymosi ir tarpvalstybinio švietimo programos labiausiai išplėtotos aukštojo mokslo lygmeniu, skaitmeninės priemonės ir ištekliai vis labiau naudojami visais švietimo lygmenimis, ypač siekiant pagerinti ir praplėsti mokymosi patirtį. Todėl šia direktyva nustatyta išimtis ar apribojimas turėtų būti naudingi visoms valstybės narės pripažintoms švietimo veiklą vykdančioms įstaigoms, įskaitant pradinio, vidurinio, profesinio ir aukštojo mokslo įstaigas. Jie turėtų būti taikomi tik tais atvejais, kai naudojimo paskirtis grindžiama nekomerciniais konkrečios mokymo veiklos tikslais. Švietimo įstaigos organizacinė struktūra ir finansavimo priemonės neturėtų būti lemiami veiksniai nustatant, ar veikla yra nekomercinio pobūdžio;
- (21) šioje direktyvoje numatyta tik mokymo iliustracijoms taikoma išimtis ar apribojimas turėtų būti suprantama kaip apimanti skaitmeninio kūrinių ir kitų objektų naudojimo būdus, kuriais remiama, įvairinama ar papildoma mokymo veikla, įskaitant susijusią mokymosi veiklą. Pagal tą išimtį ar apribojimą leidžiama platinti programinę įrangą perduodama tik skaitmeniniu būdu. Todėl dažniausiai iliustracija reikštų tik kūrinių dalių ar ištraukų naudojimą, o tai neturėtų pakeisti visų pirma švietimo rinkoms skirtos medžiagos įsigijimo. Taikydamos išimtį ar apribojimą, valstybės narės turėtų toliau turėti teisę skirtingiems kūrinių ar kitų objektų tipams išlaikant pusiausvyrą nustatyti, kokia kūrinio ar kito objekto dalis gali būti naudojama vien mokymo iliustracijos tikslais. Taikant išimtį ar apribojimą leidžiami naudojimo būdai turėtų būti supracasti, kaip apimantys specialius neįgalių asmenų prieinamumo poreikius, susijusius su mokomojo darbo iliustracijomis;

- (22) kūriniai ar kiti objektai pagal šioje direktyvoje numatytą tik mokymo iliustracijoms taikomą išimtį ar apribojimą turėtų būti naudojami tik vykdant mokymo ir mokymosi veiklą, už kurią atsakingos švietimo įstaigos, be kita ko, per egzaminus ar mokymo veiklą, vykdomą ne švietimo įstaigose, pvz., muziejuje, bibliotekoje ar kitoje kultūros paveldo įstaigoje, ir ne daugiau, negu būtina tokios veiklos reikmėms. Išimtis ar apribojimas turėtų apimti ir kūrinių ar kitų objektų naudojimą klasėje ar kitose vietose naudojant skaitmenines priemones, pvz., elektronines rašymo lentas ar skaitmeninius įrenginius, kurie galėtų būti prijungti prie interneto, ir naudojimą nuotoliniu būdu per saugią elektroninę aplinką, pvz., kursų internetu arba prieigos prie mokymo medžiagos, kuria papildomas tam tikras kursas, kontekste. Saugi elektroninė aplinka turėtų būti suprantama kaip skaitmeninė mokymo ir mokymosi aplinka, prie kurios prieigą gali turėti tik švietimo įstaigos pedagoginis personalas ir mokiniai ar studentai, dalyvaujantys studijų programoje, visų pirma taikant tinkamą autentiškumo patvirtinimo procedūrą, įskaitant slaptažodinį tapatumo nustatymą;

- (23) siekiant palengvinti kūrinių ir kitų objektų naudojimą švietimo reikmėms, kai kuriose valstybėse narėse galioja skirtinga tvarka, kuri pagrįsta Direktyva 2001/29/EB numatytos išimties ar apribojimo įgyvendinimu arba kitiems naudojimui būdams taikomomis licencinėmis sutartimis. Tokia tvarka paprastai parengta atsižvelgiant į švietimo įstaigų poreikius ir skirtingas švietimo pakopas. Nors labai svarbu suderinti naujos privalomos išimties ar apribojimo taikymo skaitmeninio naudojimo būdams ir tarpvalstybinei mokymo veiklai sritį, įgyvendinimo tvarka valstybėse narėse gali skirtis tiek, kiek tai netrukdo veiksmingai taikyti išimties ar apribojimo arba tarpvalstybinio naudojimo būdų. Pavyzdžiui, valstybės narės turėtų toliau turėti teisę reikalauti, kad naudojant kūrinius ir kitus objektus būtų paisoma autorių ir atlikėjų neturtinių teisių. Tai turėtų leisti valstybėms narėms pasinaudoti galiojančia nacionaliniu lygmeniu sukurta tvarka. Visų pirma, valstybės narės galėtų nuspręsti išimtį ar apribojimą iš dalies ar iki galo taikyti pagal tai, ar galima gauti tinkamų licencijų, aprėpiančių bent jau tuos pačius naudojimo būdus kaip tie, kurie leidžiami pagal išimtį ar apribojimą. Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad, jei licencijos tik iš dalies apima pagal išimtį ar apribojimą leidžiamus naudojimo būdus, visiems kitiems naudojimo būdams toliau taikoma ši išimtis ar apribojimas.

Valstybės narės galėtų, pavyzdžiui, naudotis šiuo mechanizmu siekiant suteikti pirmenybę licencijoms dėl medžiagos, kuri pirmiausia skirta švietimo rinkai, arba licencijoms natoms. Siekiant, kad išimties taikymo susiejimas su licencijų prieinamumu švietimo įstaigoms netaptų teisinio netikrumo ar administracinės naštos priežastimi, tokią požiūrį besirenkančios valstybės narės turėtų imtis konkrečių priemonių užtikrinti, kad licencijų suteikimo schemas, pagal kurias leidžiama kūrinius ar kitus objektus naudoti skaitmeniniu būdu mokomajame darbe iliustracijų tikslais, būtų lengvai prieinamos ir kad švietimo įstaigos žinotų apie tokių licencijų suteikimo schemų egzistavimą. Tokios licencijų suteikimo schemas turėtų atitikti švietimo įstaigų poreikius. Taip pat galėtų būti parengtos informacinės priemonės, kuriomis būtų siekiama užtikrinti, kad esamos licencijų suteikimo schemas būtų matomos. Tokios schemas, pavyzdžiui, galėtų būti grindžiamos kolektyvinių licencijų suteikimu arba išplėstiniu kolektyvinių licencijų suteikimu, kad švietimo įstaigoms nereikėtų pavieniui derėtis su teisių turėtojais. Siekiant užtikrinti teisinį tikrumą, valstybės narės turėtų nurodyti, kokiomis sąlygomis švietimo įstaiga gali naudoti saugomus kūrinius ar kitus objektus pagal tą išimtį ir, priešingai, kada ji turėtų veikti pagal licencijų suteikimo schemą;

- (24) valstybės narės turėtų toliau turėti teisę nustatyti, kad teisės turėtojai galėtų gauti teisingą kompensaciją už skaitmeninių jų kūrinių ar kitų objektų naudojimą pagal šioje direktyvoje numatytą mokymo iliustracijoms taikomą išimtį ar apribojimą. Nustatant teisingos kompensacijos dydį, reikėtų tinkamai atsižvelgti, *inter alia*, į valstybių narių švietimo tikslus ir žalą teisių turėtojams. Valstybės narės, kurios nusprendžia numatyti teisingą kompensaciją, turėtų skatinti naudotis sistemomis, kurios švietimo įstaigoms nesudaro administracinės naštos;
- (25) kultūros paveldo įstaigos dirba savo rinkinių išsaugojimo ateities kartoms darbą. Kultūros paveldo įstaigos rinkinyje esančio kūrinio ar kito objekto išsaugojimo veiksmui vykdyti galėtų reikėti atlikti atgaminimą, taigi gali reikėti gauti atitinkamų teisių turėtojų leidimą. Skaitmeninės technologijos atveria naujų kelių išsaugoti tuose rinkiniuose laikomą paveldą, tačiau kelia ir naujų iššūkių. Atsižvelgiant į tuos naujus iššūkius, būtina pritaikyti galiojančią teisinę sistemą – nustatyti privalomą atgaminimo teisės išimtį, kad tokios įstaigos galėtų vykdyti tokius išsaugojimo veiksmus;
- (26) skirtingų valstybių narių požiūrių į kultūros paveldo įstaigų vykdomus atgaminimo išsaugojimo tikslais veiksmus buvimas trikdo tokių įstaigų tarpvalstybinį bendradarbiavimą, dalijimąsi išsaugojimo priemonėmis ir tarpvalstybinių išsaugojimo tinklų kūrimą vidaus rinkoje, todėl ištekliai naudojami neveiksmingai. Tai gali daryti neigiamą poveikį kultūros paveldo išsaugojimui;

- (27) todėl valstybės narės turėtų privalėti nustatyti išimtį, kad kultūros paveldo įstaigos galėtų išsaugojimo tikslais atgaminti jų rinkiniuose nuolat esančius kūrinius ir kitus objektus, pavyzdžiui, siekiant spręsti technologinio senėjimo ar autentiškų eksponatų irimo problemą arba apdrausti tokius kūrinius ir kitus objektus. Tokia išimtis leistų daryti kopijas ir reikiamą jų skaičių tinkamu išsaugojimo instrumentu, priemone ar technologija bet kokių formatu ar bet kokioje laikmenoje bet kuriuo kūrinio ar kito objekto egzistavimo momentu ir tiek, kiek to reikia išsaugojimo tikslais. Kultūros paveldo įstaigų atgaminimo veiksmai ne kūrinių ir kitų objektų, esančių jų nuolatinėse kolekcijose, išsaugojimo tikslais turėtų ir toliau būti vykdomi turint teisių turėtojų leidimą, išskyrus atvejus, kai tai leidžiama pagal kitas Sąjungos teisėje nustatytas išimtis ar apribojimus;
- (28) kultūros paveldo įstaigos nebūtinai turi techninių priemonių ar patirties, kad galėtų pačios atlikti veiksmus, reikalingus jų kolekcijoms išsaugoti, ypač skaitmeninėje aplinkoje, ir todėl tuo tikslu galėtų kreiptis pagalbos į kitas kultūros įstaigas ir kitus trečiuosius asmenis. Pagal šioje direktyvoje numatytą išimtį išsaugojimo tikslais kultūros paveldo įstaigoms turėtų būti leidžiama naudotis trečiųjų šalių, veikiančių jų vardu ir jų atsakomybe, įskaitant kitose valstybėse narėse įsisteigusius subjektus, paslaugomis kopijoms daryti;

- (29) šioje direktyvoje turėtų būti laikoma, kad kūriniai ir kiti objektai nuolat yra kultūros paveldo įstaigos rinkinyje, kai tokių kūrinių ar kitų objektų kopijos priklauso tai įstaigai ar yra joje nuolat laikomos, pavyzdžiui, perleidus nuosavybę ar pagal licencinę sutartį, įsipareigojimus dėl privalomųjų egzempliorių ar nuolatinės priežiūros susitarimus;
- (30) kultūros paveldo įstaigoms turėtų būti naudinga aiški kūrinių ar kitų objektų, kurie nelaikomi prekybos objektais pagal šią direktyvą, skaitmeninimo ir sklaidos, be kita ko, tarpvalstybiniu mastu, sistema. Tačiau dėl kūrinių ar kitų objektų, kuriais nebeprekiuojama, rinkinių ypatybių ir kūrinių ir kitų objektų, kurių atžvilgiu vykdomi masiško skaitmeninimo projektai, kiekio gauti atskirų teisių turėtojų išankstinį leidimą gali būti labai keblu. To priežastis gali būti, pavyzdžiui, kūrinių ar kitų objektų amžius, ribota komercinė vertė arba tai, kad jie niekad nebuvo skirti naudoti komerciškai arba kad jie niekada nebuvo naudojami komerciniais tikslais. Todėl būtina nustatyti priemones, skirtas kūrinių ar kitų objektų, kuriais nebeprekiuojama, kurie yra kultūros paveldo įstaigų nuolatiniuose rinkiniuose, tam tikram naudojimui palengvinti;

- (31) visos valstybės narės turėtų turėti teisinius mechanizmus, pagal kuriuos atitinkamų ir pakankamai atstovaujančių kolektyvinio administravimo organizacijų kultūros paveldo įstaigoms išduodamos tam tikro kūrinių ar kitų objektų, kuriais nebeprekiuojama, naudojimo licencijos taip pat būtų taikomos teisių turėtojams, kurie šiuo klausimu nėra įgalioję atstovaujančios kolektyvinio administravimo organizacijos. Pagal šią direktyvą turėtų būti įmanoma užtikrinti, kad tokios licencijos apimtų visas valstybes nares;
- (32) šia direktyva įdiegtos nuostatos dėl kūrinių ar kitų objektų, kuriais nebeprekiuojama, kolektyvinių licencijų suteikimo gali nesuteikti sprendimo tais atvejais, kai kultūros paveldo įstaigos susiduria su sunkumais siekdamos gauti visus reikiamus teisių turėtojų tokių kūrinių ar kitų objektų, kuriais nebeprekiuojama, naudojimo leidimus. Taip galėtų būti, pavyzdžiui, tuomet, kai nėra bendros tam tikro tipo kūrinių ar kitų objektų kolektyvinio teisių administravimo praktikos arba kai atitinkama kolektyvinio administravimo organizacija iš esmės nėra pakankamai atstovaujanti teisių turėtojų ir susijusių teisių kategorijai. Tokiais ypatingais atvejais kultūros paveldo įstaigos turėtų turėti galimybę kūrinius ar kitus objektus, kuriais nebeprekiuojama ir kuriuos jos turi savo nuolatinėje kolekcijoje, internete skelbti visose valstybėse narėse pagal suderintą išimtį ar apribojimą, taikomą autorių ir gretutinėms teisėms. Svarbu, kad naudojimas pagal tokią išimtį ar apribojimą vyktų tik tada, kai laikomasi tam tikrų sąlygų, visų pirma susijusių su licencijavimo sprendimų prieinamumu. Tai, kad nėra susitarta dėl licencijos sąlygų, neturėtų būti aiškinama kaip kolektyvinio licencijavimo sprendimų prieinamumo stygius;

- (33) valstybėms narėms turėtų būti leista, nenutolstant nuo šia direktyva numatytos sistemos, pagal savo teisinės tradicijas, praktiką ar aplinkybes lanksčiai pasirinkti, kokio specifinio tipo bus licencijų suteikimo mechanizmas, pvz., išplėstos apimties kolektyvinių licencijų teikimas ar atstovavimo prezumpcijos, kurį jos taikys kūrinius ar kitus objektus, kuriais nebeprekiuojama, naudojančioms kultūros paveldo įstaigoms. Be to, valstybės narės turėtų galėti lanksčiai nustatyti reikalavimus, kad kolektyvinio administravimo organizacijos būtų pakankamai reprezentatyvios, jei tai grindžiama dideliu atitinkamo tipo kūrinių ar kitų objektų teisių turėtojų, kurie suteikė įgaliojimą teikti atitinkamo naudojimo būdo licencijas, skaičiumi. Valstybėms narėms turėtų būti leidžiama nustatyti specialias taisykles, taikytinas tais atvejais, kai atitinkamų kūrinių ar kitų objektų atžvilgiu daugiau nei viena kolektyvinio administravimo organizacija yra reprezentatyvi, pvz., reikalaujant, kad būtų teikiamos bendros licencijos arba sudaromas atitinkamų organizacijų susitarimas;
- (34) tų licencijavimo mechanizmų tikslais svarbu, kad veiktų griežta ir sklandžiai veikianti kolektyvinio administravimo sistema. Direktyva 2014/26/ES numato tokią sistemą ir ta sistema pirmiausia apima gero valdymo, skaidrumo ir ataskaitų teikimo taisykles ir reguliary, stropų ir tikslų mokėtinų sumų paskirstymą ir išmokėjimą atskiriems teisių turėtojams;

- (35) visi teisių turėtojai turėtų galėti naudotis tinkamomis apsaugos priemonėmis, kad bet kuriuo metu prieš licencijos galiojimo pabaigos laikotarpį ar jos galiojimo laikotarpiu arba iki išimties ar apribojimo taikymo arba jį taikant galėtų netaikyti šia direktyva nustatytų licencijų suteikimo mechanizmų ir išimties ar apribojimo naudoti kūrinius ar kitus objektus, kuriais nebeprekiuojama, visiems savo kūriniams ar kitiems objektams arba kai tai susiję su visomis licencijomis ar visais naudojimo pagal išimtį ar apribojimą būdais, arba konkrečioms kūriniams ar kitiems objektams arba kai tai susiję su konkrečiomis licencijomis ar naudojimo pagal išimtį ar apribojimą būdais. Su tais licencijų suteikimo mechanizmais siejamos sąlygos neturėtų apriboti jų praktinės reikšmės kultūros paveldo įstaigoms. Svarbu, kad tais atvejais, kai teisių turėtojas tokių mechanizmų arba tokios išimties ar apribojimo netaiko vienam ar daugiau kūrinių ar kitų objektų, bet koks vykdomas naudojimas būtų nutrauktas per pagrįstą laikotarpį, ir, jeigu tai daroma pagal kolektyvinę licenciją, kad kolektyvinio administravimo organizacija, kai yra apie tai informuojama, nustotų teikti atitinkamas naudojimo būdų licencijas. Tai, kad teisių turėtojai netaiko tokių mechanizmų, neturėtų daryti įtakos jų reikalavimams mokėti atlygį už faktinį kūrinio ar kito objekto naudojimą pagal licenciją;
- (36) šia direktyva nedaromas poveikis valstybių narių laisvei nuspręsti, kam bus priskirta teisinė atsakomybė, susijusi su licencijų suteikimo ir kūrinių ar kitų objektų, kuriais nebeprekiuojama, naudojimo atitiktimi šioje direktyvoje nustatytoms sąlygoms ir su susijusių šalių tų licencijų sąlygų laikymusi;

- (37) kadangi kultūros paveldo įstaigų rinkiniuose saugomi labai įvairūs kūriniai ir kiti objektai, svarbu, kad šioje direktyvoje numatyti licencijų suteikimo mechanizmai ir išimtis ar apribojimas egzistuotų ir galėtų būti praktiškai naudojami įvairių tipų kūriniams ir kitiems objektams, įskaitant fotografijas, programinę įrangą, fonogramas, audiovizualinius kūrinius ir unikalius meno kūrinius, įskaitant atvejus, kai jais niekada nebuvo prekiaujama. Kūriniai, kuriais niekada nebuvo prekiaujama, gali būti plakatai, lankstinukai, vadinamieji apkasų žurnalai arba mėgėjų audiovizualiniai kūriniai, taip pat nepaskelbti kūriniai ar kiti objektai, nepažeidžiant kitų taikomų teisinių apribojimų, pavyzdžiui, nacionalinių neturtinių teisių taisyklių. Kai turimas bet kuris iš skirtingų kūrinio ar kito objekto variantų, pavyzdžiui, vėlesni literatūros kūrinių leidimai ir kinematografijos kūrinių montažo versijos, arba bet kurios jo skirtingos apraiškos, pvz., to paties kūrinio skaitmeninis ir spausdintas formatas, tas kūrinys ar kitas objektas neturėtų būti laikomas prekybos objektu. Kita vertus, komercinis adaptacijų, įskaitant kitų kalbų versijas arba literatūros kūrinių garso ir vaizdo adaptacijas, prieinamumas neturėtų trukdyti laikyti, kad kūrinio ar kitu objektu neprekiuojama tam tikra kalba. Siekiant atsižvelgti į kūrinių ir kitų objektų skirtingų tipų ypatumus, susijusius su skelbimo ir platinimo būdais, ir padaryti tuos mechanizmus patogesnius naudoti, gali tekti nustatyti specialius tų licencijų teikimo mechanizmų praktinio taikymo reikalavimus ir procedūras, pvz., reikalavimą dėl tam tikro laikotarpio, kuris turi praeiti nuo tada, kai kūrinys ar kitas objektas pirmą kartą tapo prieinamas komerciškai. Nustatant tokius reikalavimus ir procedūras valstybėms narėms tikslinga konsultuotis su teisių turėtojais, kultūros paveldo įstaigomis ir kolektyvinio administravimo organizacijomis;

- (38) nustatant, ar kūriniais ar kitais objektais nebeprekiuojama, turėtų būti reikalaujama pagrįstai stengtis įvertinti, ar jie viešai prieinami įprastais prekybos kanalais, atsižvelgiant į konkretaus kūrinio ar kito objekto ar konkretaus kūrinių ar kitų objektų rinkinio ypatybes. Valstybėms narėms turėtų būti suteikta teisė pačioms spręsti, kaip paskirstyti atsakomybę už tai, kad būtų dedamos pagrįstos pastangos. Pagrįstos pastangos neturėtų būti kartojamos laikui bėgant, tačiau jas dedant taip pat turėtų būti atsižvelgiama į bet kokius lengvai prieinamus įrodymus apie būsimą kūrinių prieinamumą įprastais prekybos kanalais. Kiekvieno kūrinio ar kito objekto vertinimas turėtų būti atliekamas tik tuomet, kai manoma, kad tai pagrįsta atsižvelgiant į turimą svarbią informaciją, komercinio prieinamumo tikimybę ir tikėtiną sandorio kainą. Kūrinio ar kito objekto prieinamumo patikrinimas paprastai turėtų būti atliekamas valstybėje narėje, kurioje yra įsisteigusi kultūros paveldo įstaiga, nebent patikrinimas kitose valstybėse laikomas pagrįstu, pavyzdžiui, kai turima lengvai prieinama informacija, kad literatūros kūrinys buvo pirmą kartą paskelbtas kitoje valstybėje narėje tam tikra kalba. Daugeliu atvejų kūrinių ar kitų objektų, kuriais nebeprekiuojama, statusą galima nustatyti naudojant proporcingą mechanizmą, pvz., atranką. Ribotas kūrinio ar kito objekto prieinamumas, pavyzdžiui, jo prieinamumas naudotų prekių parduotuvėse, arba teorinė galimybė gauti kūrinio ar kito objekto licenciją neturėtų būti laikomi viešu prieinamumu įprastais prekybos kanalais;

- (39) tarptautinio mandagumo (*comitas gentium*) sumetimais šia direktyva numatyti licencijų suteikimo mechanizmai ir išimtis ar apribojimas, susiję su kūriniais ar kitais objektais, kuriais nebeprekiuojama, skaitmeninimu ir jų sklaida neturėtų būti taikomi kūriniais ar kitais objektais, kuriais nebeprekiuojama, rinkiniams, kai yra įrodymų, leidžiančių manyti, kad juos daugiausia sudaro trečiųjų šalių kūriniai ar kiti objektai, nebent susijusi kolektyvinio administravimo organizacija tinkamai atstovauja tai trečiajai šaliai, pvz., taikant atstovavimo susitarimą. Tas vertinimas galėtų būti grindžiamas turimais įrodymais, gautais dedant pagrįstas pastangas siekiant nustatyti, ar kūriniais ar kitais objektais yra nebeprekiuojama, nesant reikalo ieškoti papildomų įrodymų. Atlikti atskirų kūriniais ar kitais objektais, kuriais nebeprekiuojama, kilmės vertinimą turėtų būti reikalaujama, tik jei taip pat reikalaujama dėti pagrįstas pastangas siekiant nustatyti, ar jie komerciškai prieinami;

- (40) susitariančiosios kultūros paveldo įstaigos ir kolektyvinio administravimo organizacijos turėtų toliau turėti teisę susitarti dėl licencijų teritorinės taikymo srities, įskaitant galimybę ją taikyti visoms valstybėms narėms, licencijos mokesčio ir leidžiamų naudojimo būdų. Į tokias licencijas įtrauktais naudojimo būdais neturėtų būti siekiama pelno, įskaitant atvejus, kai kopijas platina kultūros paveldo įstaiga, pavyzdžiui, parodos reklaminės medžiagos atveju. Taip pat, kadangi kultūros paveldo įstaigų kolekcijų skaitmeninimas gali reikšti dideles išlaidas, bet kokios pagal šia direktyva nustatytus mechanizmus suteiktos licencijos neturėtų kultūros paveldo įstaigoms trukdyti padengti licencijų ir kūrinių ar kitų objektų, kurioms ji taikoma, skaitmeninimo ir sklaidos išlaidas;

- (41) reikėtų ir prieš naudojant kūrinius ar kitus objektus, ir jau juos naudojant pagal licenciją arba išimtį ar apribojimą tinkamai paviešinti informaciją, kaip kultūros paveldo įstaigos naudoja ir ateityje naudos kūrinius ir kitus objektus, kuriais nebeprekiuojama, laikydamosi šios direktyvos ir galiojančios tvarkos, pagal kurią visi teisių turėtojai gali neleisti taikyti licencijų arba išimties ar apribojimo savo kūriniams ar kitiems objektams. Toks viešinimas yra ypač svarbus, kai naudojimas vyksta tarpvalstybiniu mastu vidaus rinkoje. Todėl tikslinga numatyti Sąjungai vieno viešai prieinamo internetinio portalo sukūrimą, kad tokia informacija būtų prieinama visuomenei pagrįstą laikotarpį iki pasinaudojimo. Pasitelkiant tokį portalą teisių turėtojams turėtų tapti paprasčiau netaikyti licencijų arba išimties ar apribojimo savo kūriniams ar kitiems objektams. Pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 386/2012¹, Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnybai pavedamos tam tikros jos biudžeto lėšomis finansuotinos užduotys ir veikla, kuriomis siekiama palengvinti nacionalinių valdžios institucijų, privačiojo sektoriaus ir Sąjungos institucijų veiklą, skirtą kovai su intelektinės nuosavybės teisių pažeidimais, įskaitant jų prevenciją, ir šią veiklą remti. Todėl steigiant ir valdant portalą, kuriame galima susipažinti su tokia informacija, tikslinga pasinaudoti ta tarnyba.

¹ 2012 m. balandžio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 386/2012 dėl su intelektinės nuosavybės teisių užtikrinimu susijusių užduočių pavidimo Vidaus rinkos derinimo tarnybai (prekių ženklai ir dizainas), įskaitant Europos intelektinės nuosavybės teisių pažeidimų stebėsenos centro sudarymą iš viešojo ir privačiojo sektorių atstovų (OL L 129, 2012 5 16, p. 1).

Be informacijos skelbimo portale gali reikėti imtis papildomų viešinimo priemonių kiekvienu konkrečiu atveju, siekiant didinti susijusių teisių turėtojų informuotumą apie tai, pavyzdžiui, naudojant papildomus komunikacijos kanalus plačiai visuomenei informuoti. Būtinybė, pobūdis ir geografinė papildomų viešumo priemonių taikymo sritis turėtų priklausyti nuo atitinkamų kūrinių, kuriais nebeprekiuojama, ar kitų objektų savybių, licencijų sąlygų ar naudojimo rūšies pagal išimtį ar apribojimą ir valstybėse narėse taikomos praktikos. Viešinimo priemonės turėtų būti veiksmingos neinformuojant kiekvieno teisių turėtojo atskirai;

- (42) siekiant užtikrinti, kad pagal šią direktyvą nustatyti licencijų suteikimo mechanizmai, taikomi kūriniams ar kitiems objektams, kuriais nebeprekiuojama, būtų tinkami ir veiktų tinkamai, kad teisių turėtojai būtų tinkamai apsaugoti, kad licencijos būtų tinkamai viešai skelbiamos ir kad būtų užtikrintas teisinis tikrumas dėl kolektyvinio administravimo organizacijų reprezentatyvumo ir kūrinių klasifikavimo, valstybės narės turėtų skatinti su konkrečiu sektoriumi susijusį dialogą su suinteresuotaisiais subjektais;

- (43) šioje direktyvoje numatytos priemonės, kuriomis siekiama palengvinti licencijų naudoti nuolatinėse kultūros paveldo įstaigų kolekcijose esančius kūrinius ar kitus objektus, kuriais nebeprekiuojama, teikimą, nedaro poveikio tokių kūrinių ar kitų objektų naudojimui pagal išimtis ar apribojimus, numatytus Sąjungos teisėje, arba pagal kitas išplėstos apimties licencijas, kai toks licencijų suteikimas nėra grindžiamas tuo, kad kūriniais ar kitais objektais, kuriems jos taikomos, nebeprekiuojama. Tos priemonės taip pat neturėtų daryti poveikio nacionaliniams mechanizms, susijusiems su kūrinių ar kitų objektų, kuriais nebeprekiuojama, naudojimu pagal kolektyvinio administravimo organizacijos ir naudotojų, kurie nėra kultūros paveldo įstaigos, licencijas;
- (44) kolektyvinių licencijų teikimo mechanizmai, turintys išplėstą apimtį, sudaro galimybę kolektyvinio administravimo organizacijai, kaip kolektyvinių licencijų teikimo subjektui, teikti licencijas teisių turėtojų vardu, nepriklausomai nuo to, ar jie suteikė leidimą organizacijai tai daryti. Tokiais mechanizmais pagrįstos sistemos, pavyzdžiui, išplėstos apimties kolektyvinių licencijų teikimas, teisiniai įgaliojimai ar atstovavimo prezumpcijos, yra nusistovėjusi praktika keliose valstybėse narėse ir gali būti naudojamos įvairiose srityse. Kad visoms šalims skirta autorių teisių sistema veiktų, būtina užtikrinti, kad veiktų proporcingi teisiniai kūrinių ar kitų objektų licencijų teikimo mechanizmai. Todėl valstybės narės turėtų galėti pasikliauti sprendimais, leidžiančiais kolektyvinio administravimo organizacijoms siūlyti licencijas, taikomas galimai dideliems tam tikrų rūšių kūrinių ar kitų objektų skaičiams ir paskirstyti gautas pajamas, gautas iš tokių licencijų, teisių turėtojams pagal Direktyvą 2014/26/ES;

- (45) atsižvelgiant į tam tikrų naudojimo būdų pobūdį, kai kartu naudojamas didelis kūrinių ar kitų objektų kiekis, atskirų teisių perdavimo sandorių su kiekvienu susijusiu teisių turėtoju išlaidos yra pernelyg didelės. Todėl mažai tikėtina, kad neturint veiksmingų kolektyvinių licencijų teikimo mechanizmų būtų vykdomi visi sandoriai susijusiose srityse, kurių reikia, kad būtų galima naudoti tokius kūrinius ar kitus objektus. Kolektyvinio administravimo organizacijų išplėstos apimties kolektyvinių licencijų teikimas ir panašūs mechanizmai gali suteikti galimybę sudaryti susitarimus tose srityse, kuriose teisių turėtojų leidimu grindžiamas kolektyvinių licencijų teikimas nėra išsamus visus kūrinius ar kitus objektus, kurie bus naudojami, apimantis sprendimas. Tokie mechanizmai papildo kolektyvinį teisių administravimą, pagrįstą atskiru teisių turėtojų leidimu, tam tikrais atvejais naudotojams užtikrindami visišką teisinį tikrumą. Kartu jie suteikia teisių turėtojams galimybę gauti naudos iš teisėto jų kūrinių naudojimo;

- (46) atsižvelgiant į tai, kad vis svarbiau užtikrinti galimybę siūlyti lanksčias licencijų teikimo schemas skaitmeniniame amžiuje, taip pat į tai, kad tokios schemas vis dažniau naudojamos, valstybės narės turėtų turėti galimybę numatyti licencijų teikimo mechanizmus, kuriuos taikydamos kolektyvinio administravimo organizacijos galėtų savanoriškai sudaryti licencijų sutartis, nepriklausomai nuo to, ar visi teisių turėtojai suteikė leidimą susijusiai organizacijai tai daryti. Valstybėms narėms turėtų būti suteikta galimybė išlaikyti ir taikyti tokius mechanizmus vadovaujantis nacionalinėmis tradicijomis, praktika ar aplinkybėmis, taikant šioje direktyvoje numatytas apsaugos priemones ir visapusiškai laikantis Sąjungos teisės ir Sąjungos tarptautinių įsipareigojimų. Tokie mechanizmai turėtų poveikį tik atitinkamos valstybės narės teritorijoje, nebent Sąjungos teisėje būtų numatyta kitaip. Valstybės narės turėtų turėti galimybę lanksčiai pasirinkti tokį mechanizmą, kurį taikant būtų galima kūrinį ar kitų objektų licencijas taikyti ir teisių turėtojų, kurie nesuteikė leidimo susitarimą sudarančiai organizacijai, teisėms, jei tai atitinka Sąjungos teisės aktus, įskaitant Direktyvoje 2014/26/ES numatytas kolektyvinio teisių administravimo taisykles. Visų pirma tokiais mechanizmais taip pat turėtų būti užtikrinama, kad Direktyvos 2014/26/ES 7 straipsnis būtų taikomas tiems teisių turėtojams, kurie nėra organizacijos, kuri sudaro susitarimą, nariai. Į tokius mechanizmus būtų galima įtraukti išplėstos apimties kolektyvinių licencijų teikimą, teisėtus įgaliojimus ir atstovavimo prezumpcijas. Šios direktyvos nuostatos, susijusios su kolektyvinių licencijų teikimu, neturėtų daryti poveikio valstybių narių galimybėms taikyti privalomą kolektyvinį teisių administravimą ar kitus išplėstos apimties kolektyvinių licencijų teikimo mechanizmus, pvz., mechanizmą, įtrauktą į Tarybos direktyvos 93/83/EEB¹ 3 straipsnį;

¹ 1993 m. rugsėjo 27 d. Tarybos direktyva 93/83/EEB dėl tam tikrų autorių teisių ir gretutinių teisių taisyklių, taikomų palydoviniam transliavimui ir kabeliniam perdavimui, koordinavimo (OL L 248, 1993 10 6, p. 15).

- (47) svarbu, kad išplėstos apimties kolektyvinių licencijų teikimo mechanizmai būtų taikomi tik aiškiai apibrėžtose naudojimo srityse, kai atskirų leidimų gavimas iš teisių turėtojų paprastai yra tiek sudėtingas ir nepraktiškas, kad dėl naudojimo pobūdžio ar susijusių kūrinų ar kitų objektų tipų būtinas licencijos suteikimo sandoris, susijęs su licencijos, apimančios visus susijusius teisių turėtojus, suteikimu, greičiausiai neįvyks. Tokie mechanizmai turėtų būti grindžiami objektyviais, skaidriais ir nediskriminaciniais teisių turėtojų, įskaitant teisių turėtojus, kurie nėra kolektyvinio administravimo organizacijos nariais, traktavimo kriterijais. Visų pirma vien tai, kad susiję teisių turėtojai nėra naudotojo, siekiančio gauti licenciją, valstybės narės piliečiai ar nuolatiniai gyventojai, iš esmės neturėtų būti priežastis, dėl kurios būtų galima pagrįstai laikyti, kad teisių suteikimas yra toks sudėtingas ir nepraktiškas, kad būtų galima pateisinti tokių mechanizmų naudojimą. Taip pat svarbu, kad dėl licencijuoto naudojimo nenukentėtų atitinkamų teisių ekonominė vertė, o teisių turėtojai neprarastų didelės komercinės naudos;

- (48) valstybės narės turėtų užtikrinti, kad būtų taikomos tinkamos apsaugos priemonės, skirtos teisėtiems teisių turėtojams, kurie neįgaliojo licenciją teikiančios organizacijos, interesams apsaugoti, ir kad tos apsaugos priemonės būtų taikomos jų nediskriminuojant. Visų pirma, siekiant pagrįsti išplėstą mechanizmą poveikį, tokia organizacija, remiantis teisių turėtojų leidimais, turėtų pakankamai atstovauti kūrinių ar kitų objektų rūšims ir teisėms, kurioms taikoma licencija. Valstybės narės turėtų nustatyti reikalavimus, kurie turi būti įvykdyti, kad tos organizacijos būtų laikomos pakankamai reprezentatyvios, atsižvelgiant į organizacijos administruojamų teisių kategoriją, organizacijos gebėjimą veiksmingai administruoti teises, kūrybos sektorių, kuriame ji veikia, ir į tai, ar organizacija atsakinga už didelį atitinkamų rūšių kūrinių ar kitų objektų teisių turėtojų, kurie suteikė įgaliojimą išduoti atitinkamo naudojimo būdo licenciją, skaičių, ir vadovaujantis Direktyva 2014/26/ES. Siekdamas užtikrinti teisinį tikrumą ir pasitikėjimą mechanizmais, valstybėms narėms turėtų būti leidžiama nuspręsti, kas turi teisinę atsakomybę už pagal licencinę sutartį leidžiamus naudojimo atvejus. Visiems teisių turėtojams, kurių kūriniai naudojami pagal licenciją, turėtų būti užtikrintos vienodos sąlygos, įskaitant visų pirma teisę gauti informaciją apie licencijavimą ir atlygio paskirstymą. Per visą licencijos galiojimo laikotarpį viešinimo priemonės turėtų būti taikomos veiksmingai ir naudotojams, kolektyvinio administravimo organizacijoms arba teisių turėtojams neturėtų būti užkraunama neproporcingos administracinės naštos, neinformuojant kiekvieno teisių turėtojo atskirai.

Siekiant užtikrinti, kad teisių turėtojai galėtų lengvai atgauti savo kūrinių kontrolę, ir neleisti, kad jų kūriniai būtų naudojami taip, kad pakenktų jų interesams, svarbu teisių turėtojams suteikti veiksmingą galimybę netaikyti tokių mechanizmų savo kūriniams ar kitiems objektams, kai tai susiję su visais naudojimo būdais ir visais kūriniais ar kitais objektais arba kai tai susiję su konkrečiu naudojimu ir konkrečiais kūriniais ar kitais objektais, be kita ko, prieš suteikiant licenciją ir jos galiojimo laikotarpį. Tokiais atvejais visi jau taikomi naudojimo būdai turėtų būti nutraukti per pagrįstą laikotarpį. Tai, kad teisių turėtojai netaiko tokių mechanizmų, neturėtų daryti įtakos jų reikalavimams gauti atlygį už faktinį kūrinio ar kito objekto naudojimą pagal licenciją. Valstybės narės taip pat turėtų turėti galimybę nuspręsti, kad tikslinga imtis papildomų priemonių teisių turėtojams apsaugoti. Tokios papildomos priemonės galėtų būti, pavyzdžiui, kolektyvinio administravimo organizacijų ir kitų suinteresuotųjų šalių keitimosi informacija skatinimas visoje Sąjungoje, siekiant didinti informuotumą apie tokius mechanizmus ir teisių turėtojų galimybę netaikyti tų mechanizmų savo kūriniams ar kitiems objektams;

- (49) valstybės narės turėtų užtikrinti, kad bet kokios pagal išplėstos apimties kolektyvinių licencijų teikimo mechanizmus suteiktos licencijos tikslas ir apimtis, taip pat galimi naudojimo būdai turėtų būti visada kruopščiai ir aiškiai apibrėžti teisės aktuose arba, jei pagrindiniai teisės aktai yra bendra nuostata, licencijų suteikimo praktikoje, kuri taikoma pagal tokias bendrąsias nuostatas, arba suteiktose licencijose. Galimybė valdyti licenciją pagal tokius mechanizmus taip pat turėtų būti suteikiama tik kolektyvinio teisių administravimo organizacijoms, kurioms taikoma nacionalinė teisė, kuria įgyvendinama Direktyva 2014/26/ES;

- (50) atsižvelgiant į skirtingas tradicijas ir patirtį išplėstos apimties kolektyvinių licencijų teikimo visose valstybėse narėse srityje ir jų taikymą teisių turėtojams, nepriklausomai nuo jų pilietybės ar gyvenamosios vietos valstybės narės, svarbu Sąjungos lygmeniu užtikrinti skaidrumą ir dialogą apie praktinį tokių mechanizmų veikimą, be kita ko, susijusį su teisių turėtojams taikomų apsaugos priemonių veiksmingumu, tokių mechanizmų tinkamumu naudoti, jų poveikiu teisių turėtojams, kurie nėra kolektyvinio administravimo organizacijos nariais, arba teisių turėtojams, kurie yra kitos valstybės narės piliečiai arba kurių gyvenamoji vieta yra kitoje valstybėje narėje, ir poveikį tarpvalstybiniam paslaugų teikimui, įskaitant galimą poreikį nustatyti taisykles, pagal kurias tokie mechanizmai turėtų tarpvalstybinį poveikį vidaus rinkoje. Siekiant užtikrinti skaidrumą, Komisija turėtų reguliariai skelbti informaciją apie tokių mechanizmų naudojimą pagal šią direktyvą. Todėl valstybės narės, įvedusios tokius mechanizmus, turėtų informuoti Komisiją apie atitinkamas nacionalines nuostatas ir jų taikymą praktikoje, įskaitant licencijų taikymo sritis ir jų tipus, nustatytus remiantis bendromis nuostatomis, licencijų teikimo mastą ir susijusias kolektyvinio administravimo organizacijas. Tokia informacija turėtų būti aptarta su valstybėmis narėmis pagal Direktyvos 2001/29/EB 12 straipsnio 3 dalį įsteigtame ryšių komitete. Komisija turėtų paskelbti tokių mechanizmų naudojimo Sąjungoje ir jų poveikio licencijų teikimui ir teisių turėtojams, kultūrinio turinio platinimui ir tarpvalstybiniam paslaugų teikimui kolektyvinio autorių teisių ir gretutinių teisių administravimo srityje ir poveikio konkurencijai ataskaitą;

- (51) užsakomųjų vaizdo paslaugų vaidmuo gali būti lemiamas vykdant audiovizualinių kūrinių sklaidą visoje Sąjungoje. Tačiau tokių kūrinių, ypač Europos kūrinių, prieinamumas teikiant užsakomąsias vaizdo paslaugas tebėra ribotas. Sudaryti susitarimus naudoti tokius kūrinius internete gali būti sudėtinga dėl problemų, susijusių su licencijomis suteikti teises. Tokios problemos gali kilti, pavyzdžiui, kai teisių turėtojas konkrečioje teritorijoje neturi didelių ekonominių paskatų naudotis kūriniu internete ir nesuteikia internetinių teisių arba jas pasilieka sau, o dėl to teikiant užsakomąsias vaizdo paslaugas audiovizualiniai kūriniai gali būti neprieinami. Kitos problemos galėtų būti susijusios su naudojimo tvarkaraščiais;

- (52) siekiant, kad būtų lengviau teikti licencijas dėl teisių į audiovizualinius kūrinius užsakomosioms vaizdo paslaugoms, valstybių narių turėtų būti reikalaujama numatyti derybų mechanizmą, leidžiantį susitarimą sudaryti norinčioms šalims sulaukti nešališko subjekto arba vieno ar kelių tarpininkų paramos. Tuo tikslu valstybėms narėms turėtų būti leidžiama arba įsteigti naują įstaigą, arba remtis esamu subjektu, kuris atitinka šia direktyva nustatytas sąlygas. Valstybės narės turėtų turėti galimybę paskirti vieną ar kelis kompetentingus subjektus ar tarpininkus. Subjektas arba tarpininkas turėtų susitikti su šalimis ir teikdamas profesionalias ir nešališkas išorės konsultacijas padėti derėtis. Kai derybose dalyvauja šalys iš skirtingų valstybių narių ir kai tos šalys nusprendžia remtis derybų mechanizmu, šalys turėtų iš anksto susitarti dėl kompetentingos valstybės narės. Subjektas arba tarpininkai galėtų susitikti su šalimis, kad būtų lengviau pradėti derybas, arba vykstant deryboms, kad būtų lengviau sudaryti susitarimą. Dalyvavimas tame derybų mechanizme ir paskesnis susitarimų sudarymas turėtų būti savanoriški ir nedaryti neigiamo poveikio šalių laisvei sudaryti sutartis. Valstybės narės turėtų galėti nuspręsti, kaip konkrečiai veiks derybų mechanizmas, be kita ko, tai, kada per derybas teikiama parama, kiek jos teikiama ir kas padengia jos išlaidas. Valstybės narės turėtų užtikrinti administracinės ir finansinės naštos proporcingumą, kad derybų mechanizmas būtų veiksmingas. Nenustatant joms pareigos, valstybės narės turėtų skatinti atstovaujančiųjų organizacijų dialogą;

- (53) kūrinio apsaugos termino pabaiga reiškia, kad tas kūrinys patenka į viešąją erdvę ir nustoja galioti teisės, kurias Sąjungos autorių teisių apsaugos teisė numato tam kūriniai.
- Vaizduojamųjų menų srityje sąžiningų kūrinių kopijų platinimas viešojoje erdvėje prisideda prie kultūros prieinamumo ir skatinimo ir prie prieigos prie kultūros paveldo. Skaitmeninėje aplinkoje tokių kopijų apsauga autorių teisėmis ar gretutinėmis teisėmis nesuderinama su kūrinių autorių teisių apsaugos galiojimo pabaiga. Be to, dėl nacionalinių autorių teisių įstatymų, kuriais reglamentuojama tokių kopijų apsauga, skirtumų atsiranda teisinis netikrumas ir daromas neigiamas poveikis vaizduojamojo meno kūrinių tarpvalstybinei sklaidai viešojoje erdvėje. Todėl autorių teisėmis ar gretutinėmis teisėmis neturėtų būti saugomos tam tikros vaizduojamojo meno kūrinių kopijos viešojoje erdvėje. Visa tai neturėtų trukdyti kultūros paveldo įstaigoms parduoti kopijas, pvz., atvirukus;

- (54) siekiant užtikrinti kokybišką žurnalistiką ir piliečių galimybę susipažinti su informacija, būtina laisva pliuralistinė spauda. Ji iš esmės prisideda prie viešų diskusijų ir sklandaus demokratinės visuomenės veikimo. Plačiai naudojantis spaudos leidiniais internete atsirado naujų internetinių paslaugų, pavyzdžiui, sklaidos kanalų skaitytuvių arba žiniasklaidos stebėsenos paslaugų, kurių atveju pakartotinis spaudos publikacijų naudojimas sudaro svarbią jų verslo modelių ir pajamų šaltinio dalį. Spaudos publikacijų leidėjams kyla problemų suteikti savo publikacijų naudojimo internete licencijas tų paslaugų teikėjams, todėl jiems sunkiau susigrąžinti savo investicijas. Kol spaudos publikacijų leidėjai nėra pripažinti teisių turėtojais, teikti licencijas ir užtikrinti teisių į spaudos publikacijas, kurias internetu naudotų informacinės visuomenės paslaugų teikėjai, vykdymą skaitmeninėje aplinkoje dažnai sudėtinga ir neveiksminga;

(55) reikia pripažinti leidėjų organizacinį ir finansinį įnašą į spaudos publikacijų gamybą ir toliau jį skatinti siekiant užtikrinti spaudos pramonės tvarumą ir taip užtikrinti, kad būtų galima gauti patikimą informaciją. Todėl Sąjungos lygmeniu būtina numatyti suderintą internete informacinės visuomenės paslaugų teikėjų naudojamų spaudos publikacijų teisinę apsaugą ir nekeisti galiojančių Sąjungos teisės aktuose nustatytų autorių teisių taisyklių, taikomų atskiriems naudotojams asmeniniais ar nekomerciniais tikslais naudojant spaudos publikacijas, įskaitant atvejus, kai tokie naudotojai dalijasi spaudos leidiniais internete. Tokią apsaugą reikėtų efektyviai užtikrinti Sąjungos teisėje nustatant skaitmeninio naudojimo būdų teises, susijusias su autorių teisėmis atgaminti ir padaryti viešai prieinamas valstybės narėse įsisteigusių leidėjų spaudos publikacijas, kurias internete naudoja informacinės visuomenės paslaugų teikėjai, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2015/1535¹. Šia direktyva numatyta spaudos publikacijų teisinė apsauga turėtų būti užtikrinama leidėjams, įsisteigusiems valstybėje narėje ir turintiems savo registruotą buveinę, centrinę administraciją arba pagrindinę verslo vietą Sąjungos teritorijoje.

Spaudos publikacijų leidėjo sąvoka turėtų būti suprantama kaip apimanti paslaugų teikėjus, pavyzdžiui, naujienų leidėjus ar naujienų agentūras, kai jie skelbia spaudos publikacijas, kaip apibrėžta šioje direktyvoje;

¹ 2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2015/1535, kuria nustatoma informacijos apie techninius reglamentus ir informacinės visuomenės paslaugų taisyklės teikimo tvarka (OL L 241, 2015 9 17, p. 1).

- (56) šios direktyvos tikslais būtina taip apibrėžti spaudos publikacijos sąvoką, kad ji apimtų tik bet kurioje laikmenoje, įskaitant popierių, vykdant ekonominę veiklą, kuri laikoma paslaugų teikimu pagal Sąjungos teisę, paskelbtas žurnalistų publikacijas. Tai būtų, pavyzdžiui, bendro pobūdžio ar specializuotų dienraščių, savaitraščių ar mėnraščių, įskaitant prenumeruojamus žurnalus, ir žinių svetainių publikacijos. Spaudos publikacijas daugiausia sudaro literatūros kūriniai, tačiau vis dažniau jos apima ir kitų tipų kūrinius bei kitus objektus, visų pirma nuotraukas ir vaizdo įrašus. Moksliniais ar akademiniiais tikslais skelbiamoms periodinėms publikacijoms, pavyzdžiui, mokslo žurnaluose, neturėtų būti taikoma pagal šią direktyvą spaudos publikacijoms suteikta apsauga. Ta apsauga taip pat neturėtų būti taikoma interneto svetainėms, pavyzdžiui, tinklaraščiams, kuriuose teikiama informacija, susijusi su veikla, kuri nevykdoma paslaugų teikėjo, pavyzdžiui, naujienų leidėjo, iniciatyva ir redakcine atsakomybe ar jam kontroliuojant;

- (57) pagal šią direktyvą spaudos publikacijų leidėjams suteiktų teisių taikymo sritis turėtų būti tokia pati kaip Direktyvoje 2001/29/EB numatytų teisių atgaminti ir padaryti viešai prieinamą, kiek tai susiję su naudojimo internete būdais, kuriuos taiko informacinės visuomenės paslaugų teikėjai. Spaudos publikacijų leidėjams suteiktos teisės taip pat netaikomos hipersaitų įterpimo veiksams. Jos taip pat neturėtų būti taikomos vien spaudos publikacijose paskelbtiems faktams. Pagal šią direktyvą spaudos publikacijų leidėjams suteiktoms teisėms taip pat turėtų būti taikomos tos pačios išimčių ir apribojimų nuostatos, kaip ir tos, kurios taikomos Direktyva 2001/29/EB numatytoms teisėms, įskaitant tos direktyvos 5 straipsnio 3 dalies d punkte numatytą išimtį dėl citavimų kritikos ar apžvalgos tikslais atveju;
- (58) informacinės visuomenės paslaugų teikėjams spaudos publikacijų naudojimas gali būti susijęs su naudojimusi ištisais leidiniais ar straipsniais, taip pat su spaudos publikacijų dalimis. Toks spaudos publikacijų naudojimas taip pat tapo ekonomiškai svarbus. Kartu tai, kad informacinės visuomenės paslaugų teikėjai naudoja atskirus žodžius arba labai trumpas spaudos publikacijų ištraukas, nebūtinai daro neigiamą poveikį spaudos publikacijų leidėjų investicijoms į turinio gamybą. Todėl tikslinga numatyti, kad pavienių žodžių ar labai trumpų spaudos publikacijų ištraukų naudojimas neturėtų patekti į šioje direktyvoje numatytų teisių taikymo sritį. Atsižvelgiant į tai, kad informacinės visuomenės paslaugų teikėjai masiškai sujungia ir naudoja spaudos publikacijas, svarbu, kad teisių netaikymas labai trumpoms ištraukoms būtų aiškinamas taip, kad nebūtų daromas poveikis šioje direktyvoje numatytų teisių veiksmingumui;

- (59) pagal šią direktyvą spaudos publikacijų leidėjams suteikta apsauga neturėtų paveikti į jas integruotų kūrinių ir kitų objektų autorių ir kitų teisių turėtojų teisių, be kita ko, kiek tai susiję su mastu, koku autoriai ir kiti teisių turėtojai gali naudotis savo kūriniais ir kitais objektais nepriklausomai nuo spaudos publikacijų, į kurias jie integruoti. Todėl spaudos publikacijų leidėjams neturėtų būti galima naudotis jiems šia direktyva suteikta apsauga autorių ir kitų teisių turėtojų nenaudai arba leidimą naudoti tuos pačius kūrinius ar kitus objektus turinčių naudotojų nenaudai. Tai neturėtų daryti poveikio sutartinėms nuostatoms, dėl kurių susitarė spaudos publikacijų leidėjai, kaip viena šalis, ir autorių bei kiti teisių turėtojai, kaip kita šalis. Autoriai, kurių kūriniai įtraukti į spaudos publikaciją, turėtų turėti teisę į deramą dalį pajamų, kurias spaudos leidėjai gauna už savo spaudos publikacijų, kurias naudoja informacinės visuomenės paslaugų teikėjai, naudojimą. Tai neturėtų daryti poveikio nacionaliniams įstatymams dėl nuosavybės ar teisių įgyvendinimo pagal darbo sutartis, su sąlyga, kad tie įstatymai atitinka Sąjungos teisę;

- (60) leidėjų, įskaitant spaudos publikacijų, knygų ar mokslinių publikacijų ir muzikos kūrinių leidėjus, veikla dažnai grindžiama tuo, kad autorių teisės perleidžiamos pagal sutartinius susitarimus arba teisės aktų nuostatas. Tomis aplinkybėmis leidėjai investuoja tam, kad būtų naudojamos jų publikacijose esančiais kūriniais, ir kai kuriais atvejais gali netekti įplaukų, jei tokie kūriniai naudojami pagal išimtis ar apribojimus, pavyzdžiui, kopijuojami asmeniniam naudojimui ir atgaminami reprografijos būdu, įskaitant esamas valstybių narių nacionalines reprografijos sistemas, arba taikant viešosios panaudos sistemas. Keliose valstybėse narėse kompensacijos už naudojimo būdus, kuriems taikomos tos išimtis ar apribojimai, padalijamos autoriams ir leidėjams. Siekiant atsižvelgti į tokią padėtį ir pagerinti visų susijusių šalių teisinį tikrumą, pagal šią direktyvą valstybėms narėms, kurios taiko esamas kompensacijų padalijimo autoriams ir leidėjams schemas, leidžiama jas toliau taikyti. Tai ypač svarbu valstybėms narėms, kurios tokius kompensacijų padalijimo mechanizmus taikė iki 2015 m. lapkričio 12 d., nors kitose valstybėse narėse kompensacija nėra padalijama, o skiriama vien autoriams pagal nacionalinę kultūros politiką. Nors ši direktyva turėtų būti nediskriminuojant taikoma visoms valstybėms narėms, ji turėtų gerbti šios srities tradicijas ir neįpareigoti valstybių narių, kurios šiuo metu neturi tokio kompensacijų padalijimo schemų, jas įdiegti. Ji neturėtų daryti poveikio esamoms ar būsimoms valstybių narių priemonėms, susijusioms su atlygiu viešosios panaudos srityje.

Be to, ji neturėtų daryti poveikio nacionalinėms priemonėms, susijusioms su teisių administravimu ir teisėmis į atlygį, su sąlyga, kad jos atitinka Sąjungos teisę. Visoms valstybėms narėms turėtų būti leista, tačiau neprivaloma, numatyti, kad, kai autorius perleido savo teises ar suteikė jų licenciją leidėjui arba kitaip prisideda savo kūriniais prie publikacijos ir kai veikia dėl išimties ar apribojimo jų patirto nuostolio kompensavimo sistemos, įskaitant per kolektyvinio administravimo organizacijas, kurios bendrai atstovauja autoriams ir leidėjams, leidėjai turėtų teisę gauti tokios kompensacijos dalį. Valstybės narės turėtų turėti galimybę nustatyti, kaip leidėjai turėtų pagrįsti savo reikalavimus dėl kompensacijos ar atlygio, ir nustatyti tokios kompensacijos arba atlygio padalijimo tarp autorių ir leidėjų sąlygas pagal jų nacionalines sistemas;

- (61) pastaraisiais metais internetinio turinio prekyvietės veikimas tapo vis sudėtingesnis. Internetinės turinio dalijimosi paslaugos, suteikiančios galimybę susipažinti su dideliu autorių teisių saugomo turinio, kurį įkėlė jų naudotojai, kiekiu, tapo pagrindiniu galimybės susipažinti su turiniu internete šaltiniu. Internetinės paslaugos yra priemonė, kuria suteikiama platesnė prieiga prie kultūros ir kūrybos darbų ir kultūros ir kūrybos sektoriams siūloma puikių galimybių kurti naujus verslo modelius. Tačiau, nors jomis sudaromos sąlygos įvairovei ir palengvinamos galimybės naudotis turiniu, jos taip pat kelia problemų, kai autorių teisių saugomas turinys yra įkeliamas be išankstinio teisių turėtojų leidimo. Esama teisinio netikrumo dėl to, ar tokių paslaugų teikėjai vykdo su autorių teisėmis susijusius veiksmus ir ar joms teikti reikia gauti teisių turėtojų leidimą dėl naudotojų, kurie neturi atitinkamų teisių į įkeltą turinį, įkelto turinio, nedarant poveikio Sąjungos teisės aktuose numatytų išimčių ir apribojimų taikymui. Tas netikrumas turi įtakos teisių turėtojų galimybėms nustatyti, ar ir kokiomis sąlygomis jų kūriniai ir kiti objektai gali būti naudojami, ir jų galimybėms už tokį naudojimą gauti tinkamą atlygį. Todėl svarbu skatinti plėtoti teisių turėtojų ir turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjų licencijavimo rinką. Tos licencinės sutartys turėtų būti sąžiningos ir išlaikyti tinkamą abiejų šalių pusiausvyrą. Teisių turėtojai turėtų gauti tinkamą atlygį už jų kūrinių ar kitų objektų naudojimą. Tačiau, kadangi tos nuostatos neturėtų daryti poveikio sutarties laisvei, teisių turėtojai neturėtų būti įpareigoti suteikti leidimą arba sudaryti licencines sutartis;

- (62) tam tikros informacinės visuomenės paslaugos, kaip įprasto jų naudojimo dalis, yra skirtos visuomenei suteikti prieigą prie autorių teisių saugomo turinio ar kitų objektų, kuriuos įkėlė jų naudotojai. Šioje direktyvoje nustatyta turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjo apibrėžtis turėtų būti taikoma tik toms internetinėms paslaugoms, kurios atlieka svarbų vaidmenį interneto turinio rinkoje ir konkuruoja su kitomis tai pačiai auditorijai teikiamomis internetinėmis turinio paslaugomis, tokiomis kaip internetinės garso ir vaizdo tiesioginio transliavimo paslaugos. Paslaugos, kurioms taikoma ši direktyva, yra paslaugos, kurių pagrindinis tikslas arba vienas iš pagrindinių tikslų – saugoti ir leisti naudotojams didelį autorių teisių saugomo turinio kiekį įkelti ir juo dalintis, siekiant tiesiogiai ar netiesiogiai gauti iš jo pelno, jį tvarkyti ir reklamuoti, siekiant pritraukti didesnę auditoriją, be kita ko, nustatant jo kategorijas ir naudojant tikslią reklamą. Tokios paslaugos neturėtų apimti paslaugų, kurių pagrindinis tikslas nėra suteikti naudotojams galimybę įkelti didelį autorių teisių saugomo turinio kiekį ir juo dalytis, siekiant gauti pelno iš tos veiklos. Pastarosios paslaugos apima, pavyzdžiui, elektroninių ryšių paslaugas, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2018/1972¹, taip pat verslo įmonių viena kitoms teikiamų debesijos paslaugų ir debesijos paslaugų teikėjus, kurie vartotojams suteikia galimybę įkelti turinį savo reikmėms, kaip antai interneto saugyklos ar elektroninės prekyvietės, kurių pagrindinė veikla yra mažmeninė prekyba internetu, o ne suteikiama prieiga prie autorių teisių saugomo turinio.

¹ 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/1972, kuria nustatomas Europos elektroninių ryšių kodeksas (OL L 321, 2018 12 17, p. 36).

Turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjo apibrėžtis taip pat neturėtų būti taikoma tokiems paslaugų teikėjams, kaip atvirojo kodo programinės įrangos kūrimo ir dalijimosi platformos, ne pelno mokslinių arba švietimo duomenų saugyklos ir ne pelno internetinės enciklopedijos. Galiausiai, siekiant užtikrinti aukštą autorių teisių apsaugos lygį, šioje direktyvoje numatytas atleidimo nuo atsakomybės mechanizmas neturėtų būti taikomas paslaugų teikėjams, kurių pagrindinis tikslas – dalyvauti vykdant arba palengvinti autorių teisės saugomo objekto piratavimo veiklą;

- (63) vertinimas, ar interneto turinio dalijimosi paslaugų teikėjas saugo didelį autorių teisių saugomo turinio kiekį ir suteikia galimybę juo naudotis, turėtų būti atliekamas atsižvelgiant į kiekvieną konkretų atvejį ir į elementų derinį, pavyzdžiui, paslaugos auditoriją ir autorių teisėmis saugomo turinio rinkmenų, kurias įkėlė paslaugų naudotojai, skaičių;

- (64) šioje direktyvoje tikslinga išaiškinti, kad turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjai, visuomenei suteikdami prieigą prie autorių teisių saugomų kūrinių ar kitų saugomų objektų, kuriuos įkėlė jų naudotojai, vykdo viešo paskelbimo arba padarymo viešai prieinamais veiksmą. Todėl turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjai turėtų gauti atitinkamų teisių turėtojų leidimą, be kita ko, sudarydami licencinę sutartį. Tai neturi poveikio turinio viešo skelbimo arba padarymo viešai prieinamu sąvokai, nustatytai kituose Sąjungos teisės aktuose, ir neturi poveikio Direktyvos 2001/29/EB 3 straipsnio 1 ir 2 dalių taikymui kitiems paslaugų teikėjams, kurie naudoja autorių teisėmis saugomą turinį;
- (65) kai turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjai atsako už turinio viešo paskelbimo arba padarymo viešai prieinamu veiksmus pagal šioje direktyvoje nustatytas sąlygas, Direktyvos 2000/31/EB 14 straipsnio 1 dalis neturėtų būti taikoma atsakomybei, atsirandančiai pagal šios direktyvos nuostatą dėl turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjo saugomo turinio naudojimo. Tai neturėtų daryti poveikio Direktyvos 2000/31/EB 14 straipsnio 1 dalies taikymui tokiems paslaugų teikėjams tikslais, kurie nepatenka į šios direktyvos taikymo sritį;

- (66) atsižvelgiant į tai, kad turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjai suteikia prieigą prie turinio, kurį įkelia ne jie, o jų naudotojai, šios direktyvos tikslais tikslinga numatyti specialų atsakomybės mechanizmą, taikomą tais atvejais, kai leidimas nesuteiktas. Tai neturėtų daryti poveikio teisių gynimo priemonėms pagal nacionalinę teisę kitais nei atsakomybės už autorių teisių pažeidimus atvejais ir galimybei nacionaliniams teismams ar administracinėms institucijoms nustatyti draudimus, atitinkančius Sąjungos teisę. Visų pirma, speciali tvarka, taikoma naujiems turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjams, kurių metinė apyvarta yra mažesnė kaip 10 mln. EUR ir kurių Sąjungoje gyvenančių unikalų lankytojų skaičiaus vidurkis neviršija 5 mln. lankytojų per mėnesį, neturėtų daryti įtakos galimybei pasinaudoti teisių gynimo priemonėmis pagal Sąjungos ir nacionalinę teisę. Tais atvejais, kai paslaugų teikėjams leidimas nesuteikiamas, jie, laikydamiesi aukštų pramonės standartų dėl profesinio atidumo, turėtų dėti visas pastangas, kad naudojantis jų paslaugomis nebūtų galima gauti neteisėtai naudojamų kūrinių ir kitų objektų, kuriuos nurodo atitinkami teisių turėtojai. Tuo tikslu teisių turėtojai turėtų paslaugų teikėjams suteikti aktualią ir reikiamą informaciją, atsižvelgdami, be kitų veiksmų, į teisių turėtojų dydį ir jų kūrinių ir kitų objektų rūšį. Veiksmams, kurių turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjai imasi bendradarbiaudami su teisių turėtojais, neturėtų būti užkertamas kelias gauti teisių nepažeidžiantį turinį, įskaitant kūrinius ar kitus saugomus objektus, kurių naudojimas grindžiamas licencine sutartimi, autorių teisių ir gretutinių teisių išimtimi ar apribojimu. Veiksmai, kurių ėmėsi tokie paslaugų teikėjai, neturėtų daryti poveikio naudotojams, kurie naudojami turinio dalijimosi internetu paslaugomis, kad teisėtai įkeltų turinį ir gautų su tokiais paslaugomis susijusią informaciją.

Be to, dėl šioje direktyvoje įtvirtintų pareigų valstybės narės neturėtų nustatyti bendros stebėsenos pareigos. Vertinant, ar turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjas dėjo visas pastangas vadovaudamasis aukštais pramonės profesinio atidumo standartais, reikėtų atsižvelgti į tai, ar paslaugų teikėjas ėmėsi visų priemonių, kurių rūpestingas veiklos vykdytojas imtųsi, kad užkirstų kelią neteisėtai naudojamų kūrinių ar kitų objektų prieinamumui savo interneto svetainėje, atsižvelgiant į geriausią sektoriaus praktiką ir priemonių, kurių buvo imtasi atsižvelgiant į visus susijusius veiksnius ir pokyčius, veiksmingumą, taip pat į proporcingumo principą. Atliekant tą vertinimą reikėtų atsižvelgti į keletą elementų, pvz., paslaugos dydį, besikeičiančias naujausias esamas priemones, įskaitant būsimus galimus pokyčius, kuriomis neleidžiama gauti įvairių rūšių turinio, ir tokių priemonių kainą toms paslaugoms. Skirtingos priemonės, kuriomis siekiama išvengti neteisėto autorių teisių saugomo turinio prieinamumo, gali būti tinkamos ir proporcingos priklausomai nuo turinio rūšies, todėl neatmetama galimybė, kad kai kuriais atvejais neteisėtai naudojamo turinio prieinamumo galima išvengti tik pranešus teisių turėtojams. Visi veiksmai, kurių imasi paslaugų teikėjai, turėtų būti veiksmingi siekiant tikslų, tačiau jais neturėtų būti viršijama to, kas būtina norint pasiekti tikslą išvengti neteisėto kūrinių ir kitų objektų naudojimo ir nutraukti galimybę juos gauti.

Jei, nepaisant didžiausių pastangų bendradarbiaujant su teisių turėtojais, kaip reikalaujama pagal šią direktyvą, tampa įmanoma gauti neteisėtai naudojamų kūrinių ir kitų objektų, turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjai turėtų atsakyti už konkrečius kūrinius ir kitus objektus, apie kuriuos jie gavo aktualią ir reikalingą informaciją iš teisių turėtojų, nebent tie teikėjai įrodo, kad jie dėjo visas pastangas pagal aukštus pramonės profesinio atidumo standartus.

Be to, tais atvejais, kai teikiant turinio dalijimo internetu paslaugas tapo prieinami neteisėtai naudojami kūriniai ar kiti objektai, be kita ko, nepriklausomai nuo to, ar buvo dedamos didžiausios pastangos, ir nepriklausomai nuo to, ar teisių turėtojai pateikė aktualios ir reikalingos informacijos iš anksto, internetinių turinio dalijimosi paslaugų teikėjai turėtų būti atsakingi už kūrinių ar kitų objektų neteisėto viešo paskelbimo veiksmus, jei gavę pakankamai pagrįstą pranešimą jie nedelsdami nepanaikina prieigos prie kūrinių ar kitų objektų, apie kuriuos pranešta, arba nepašalina jų iš savo interneto svetainės. Be to, turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjai taip pat turėtų būti atsakingi, jei jie neįrodo, kad dėjo visas pastangas, kad užkirstų kelią tam tikrų neteisėtai naudojamų kūrinių įkėlimui ateityje, remiantis tuo tikslu teisių turėtojų pateikta aktuali ir reikalinga informacija.

Kai teisių turėtojai nesuteikia turinio dalijimo internetu paslaugų teikėjams aktualios ir reikalingos informacijos apie savo konkrečius kūrinius ar kitus objektus arba kai teisių turėtojai nepateikia pranešimo dėl prieigos prie konkrečių neteisėtai naudojamų kūrinių ar kitų objektų panaikinimo arba jų pašalinimo ir dėl to tie paslaugų teikėjai, laikydamiesi aukštų pramonės profesinio atidumo standartų, negali dėti visų pastangų išvengti, kad teikiant jų paslaugas teikėjams būtų galima gauti neteisėtai naudojamą turinį, tokie paslaugų teikėjai neturėtų būti atsakingi už neteisėtus tokių nenustatytų kūrinių ar kitų objektų viešo paskelbimo arba padarymo viešai prieinamais veiksmus;

- (67) panašiai kaip numatyta Direktyvos 2014/26/ES 16 straipsnio 2 dalyje, šia direktyva numatomos naujų interneto paslaugų taisyklės. Šioje direktyvoje numatytais taisyklėmis siekiama atsižvelgti į konkrečią veiklą pradedančių įmonių, dirbančių su naudotojų įkeliamu turiniu, kad kurtų naujus verslo modelius. Konkreti tvarka, taikoma naujiems paslaugų teikėjams, kurių apyvarta ir auditorija yra nedidelė, turėtų būti naudinga iš tiesų naujoms įmonėms ir todėl ji turėtų būti paslaugų teikėjams nebetaikoma praėjus trejiems metams nuo tos dienos, kai jų paslaugos pirmą kartą Sąjungoje tapo prieinamos internete. Ta tvarka neturėtų būti piktnaudžiaujama taikant priemones, kuriomis siekiama pratęsti naudojimąsi ja ilgesniam laikotarpiui nei pirmieji treji metai. Visų pirma ji neturėtų būti taikoma naujai sukurtoms paslaugoms arba paslaugoms, teikiamoms naudojant naują pavadinimą, tačiau tęsiančioms esamo turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjo, kuris negali arba nebeturi teisės toliau naudotis ta tvarka, veiklą;

- (68) turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjai, vykdydami veiksmus, kurių imamasi plėtojant bendradarbiavimą, su teisių turėtojais turėtų elgtis skaidriai. Kadangi turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjai galėtų imtis įvairių veiksmų, jie turėtų teisių turėtojams pastarųjų prašymu suteikti tinkamą informaciją apie vykdomų veiksmų pobūdį ir jų vykdymo būdą. Tokia informacija turėtų būti pakankamai konkreti, kad teisių turėtojams būtų užtikrintas pakankamas skaidrumas, nedarant poveikio turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjų verslo paslaptims. Tačiau neturėtų būti reikalaujama, kad paslaugų teikėjai teisių turėtojams teiktų išsamią ir individualiai pritaikytą informaciją apie kiekvieną nustatytą kūrinį ar kitą objektą. Tai neturėtų daryti poveikio sutartiniais susitarimams, kuriuose galėtų būti konkretesnių nuostatų dėl informacijos, kuri turi būti pateikta tais atvejais, kai paslaugų teikėjai ir teisių turėtojai sudaro sutartis;

- (69) kai turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjai gauna leidimus naudoti paslaugos naudotojų įkeltu turinį, be kita ko, sudarydami licencines sutartis, tie leidimai taip pat turėtų apimti su autorių teisėmis susijusius veiksmus su naudotojų įkeliamu turiniu, patenkančius į paslaugų teikėjams suteikto leidimo taikymo sritį, tačiau tik tais atvejais, kai tie naudotojai veikia nekomerciniais tikslais, pavyzdžiui, dalijasi turiniu nesiekdami pelno, arba kai pajamos, gautos iš jų įkelto turinio, nėra reikšmingos, palyginti su autorių teisėmis susijusiais naudotojų veiksmais, kurie patenka į tokių leidimų taikymo sritį. Kai teisių turėtojai aiškiai suteikė leidimą naudotojams naudojantis dalijimosi internetu paslauga įkelti ir padaryti prieinamus kūrinius ar kitus objektus, paslaugų teikėjo viešo paskelbimo veiksmas leidžiamas, jei patenka į teisių turėtojo suteikto leidimo taikymo sritį. Tačiau neturėtų būti daroma turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjams palanki prielaida, kad jų naudotojai gavo visas atitinkamas teises;

- (70) tolesni veiksmai, kurių imasi turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjai bendradarbiaudami su teisių turėtojais, neturėtų daryti poveikio autorių teisių išimčių ar apribojimų, be kita ko, visų pirma tų, kuriais garantuojama naudotojų saviraiškos laisvė, taikymui. Naudotojams turėtų būti leidžiama įkelti ir padaryti prieinamą naudotojų sukurtą turinį konkrečiais citavimo, kritikos, peržiūros, karikatūros, parodijos ar pastišo tikslais. Tai ypač svarbu siekiant užtikrinti pagrindinių teisių, nustatytų Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje (toliau – Chartija), visų pirma saviraiškos laisvės ir menų laisvės, ir teisės į nuosavybę, įskaitant intelektinę nuosavybę, pusiausvyrą. Todėl tos išimtys ir apribojimai turėtų būti privalomi siekiant užtikrinti, kad naudotojai visoje Sąjungoje gautų vienodą apsaugą. Svarbu užtikrinti, kad turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjai taikytų veiksmingą skundų nagrinėjimo ir teisių gynimo mechanizmą, kuriuo būtų remiamas toks naudojimas tokiems konkrečioms tikslams.

Turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjai taip pat turėtų įgyvendinti veiksmingus ir operatyvius skundų nagrinėjimo ir teisių gynimo mechanizmus, kurie leistų naudotojams teikti skundus dėl priemonių, kurių imtasi dėl jų įkelto turinio, visų pirma tais atvejais, kai jiems gali būti taikoma autorių teisių išimtis ar apribojimas, susijęs su įkeltu turiniu, prie kurio buvo panaikinta prieiga arba kuris buvo pašalintas. Visi taikant tokius mechanizmus pateikiami skundai turėtų būti išnagrinėjami nepagrįstai nedelsiant, o juos turėtų peržiūrėti žmogus. Kai teisių turėtojai reikalauja, kad paslaugų teikėjai imtųsi veiksmų prieš vartotojų įkeltą turinį, pavyzdžiui, panaikinant prieigą prie įkelto turinio arba jį pašalinant, tokie teisių turėtojai savo prašymus turėtų tinkamai pagrįsti. Be to, bendradarbiavimas neturėtų vesti prie pavienių naudotojų tapatybės atskleidimo ar asmens duomenų tvarkymo, nebent tai daroma vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/58/EB¹ ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679². Valstybės narės taip pat turėtų užtikrinti, kad vartotojai galėtų naudotis neteisminio ginčų sprendimo mechanizmais. Taikant tokius mechanizmus turėtų būti sudarytos sąlygos ginčus spręsti nešališkai. Naudotojai turėtų turėti galimybę kreiptis į teismą ar kitą atitinkamą teisminę instituciją, kad apgintų taikomą autorių teisių ir gretutinių teisių išimtį arba apribojimą;

¹ 2002 m. liepos 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/58/EB dėl asmens duomenų tvarkymo ir privatumo apsaugos elektroninių ryšių sektoriuje (Direktyva dėl privatumo ir elektroninių ryšių) (OL L 201, 2002 7 31, p. 37).

² 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016 5 4, p. 1).

- (71) įsigaliojus šiai direktyvai Komisija, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, turėtų kuo skubiau surengti suinteresuotųjų subjektų dialogus, kad užtikrintų, jog pareiga bendradarbiauti būtų taikoma vienodai tarp turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjų ir teisių turėtojų ir nustatytų tinkamų aukštų pramonės profesinio atidumo standartų geriausią praktiką. Tuo tikslu Komisija turėtų konsultuotis su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, įskaitant naudotojų organizacijas ir technologijų teikėjus, ir atsižvelgti į pokyčius rinkoje. Naudotojų organizacijoms taip pat turėtų būti suteikta galimybė gauti informaciją apie turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjų vykdomus veiksmus, kuriais jie valdo turinį internete;
- (72) autoriai ir atlikėjai sutartiniuose santykiuose paprastai būna silpnesnė šalis, kai suteikia licenciją ar perleidžia savo teises, taip pat ir per savo bendroves, suteikdami leidimą naudoti už atlygį, ir tiems fiziniams asmenims reikia šioje direktyvoje numatytos apsaugos, kad jie galėtų visapusiškai naudotis teisėmis, suderintomis pagal Sąjungos teisę. Tas apsaugos poreikis neatsiranda tada, kai kita sutarties šalis veikia kaip galutinis vartotojas ir nenaudoja paties kūrinio ar jo atlikimo, kas, pavyzdžiui, galėtų būti tam tikrų darbo sutarčių atveju;

- (73) autorių ir atlikėjų atlygis turėtų būti tinkamas ir proporcingas faktinei ar galimai ekonominei licencijuotų ar perduotų teisių vertei, atsižvelgiant į autoriaus ar atlikėjo indėlį į bendrą kūrinį ar kitą objektą ir į visas kitas atvejo aplinkybes, pavyzdžiui, rinkos praktiką arba faktinį kūrinio naudojimą. Vienkartinė išmoka taip pat gali būti proporcingas atlygis, tačiau tai neturėtų būti taisyklė. Valstybės narės turėtų galėti laisvai nustatyti konkrečius vienkartinių išmokų taikymo atvejus atsižvelgdamos į kiekvieno sektoriaus ypatumus. Valstybės narės turėtų galėti laisvai įgyvendinti tinkamo ir proporcingo atlygio principą taikydamos įvairius esamus ar naujai sukurtus mechanizmus, kurie galėtų apimti kolektyvines derybas ir kitus mechanizmus, jeigu tokie mechanizmai atitinka taikomus Sąjungos teisės aktus;
- (74) autoriams ir atlikėjams reikia informacijos, kad jie galėtų įvertinti savo teisių, kurios suderintos pagal Sąjungos teisę, ekonominę vertę. Tai ypač aktualu tada, kai fiziniai asmenys suteikia licenciją arba perleidžia teises naudoti mainais už atlygį. Tas poreikis neatsiranda tada, kai naudojimas baigiamas arba kai autorius arba atlikėjas suteikia licenciją plačiai visuomenei be atlygio;

- (75) derėdamiesi dėl savo teisių licencijos suteikimo arba perleisdami savo teises autoriai ir atlikėjai sutartiniuose santykiuose dažnai yra silpnesnė šalis, todėl jiems reikia informacijos norint įvertinti nuolatinę savo teisių ekonominę vertę, palyginti su atlygiu, gautu už licenciją ar perleidimą, tačiau jie dažnai susiduria su skaidrumo stoka. Todėl siekiant autorių ir atlikėjų atlygius reglamentuojančios sistemos skaidrumo ir pusiausvyros svarbu, kad kitos sutarties šalys ar jų teisių perėmėjai dalytųsi tinkama ir tikslią informacija. Ta informacija turėtų būti atnaujinta, kad būtų galima gauti naujausius duomenis, susijusi su kūrinio naudojimu arba atlikimu ir išsami, kad apimtų visus su kūrinio susijusius pajamų šaltinius, įskaitant, kai taikoma, pajamas iš prekybos. Kol kūrinys naudojamas, autorių ir atlikėjų kitos sutarties šalys jiems turėtų reguliariai, kaip įprasta atitinkamame sektoriuje, tačiau ne rečiau kaip kartą per metus teikti turimą informaciją apie visų rūšių naudojimą ir visas susijusias gaunamas pajamas visame pasaulyje. Informacija turėtų būti teikiama autoriui arba atlikėjui suprantama forma, ir pagal ją turėtų būti galima efektyviai įvertinti atitinkamų teisių ekonominę vertę. Vis dėlto skaidrumo pareiga turėtų būti taikoma tik tuo atveju, kai autorių teisėmis saugomos atitinkamos teisės. Asmens duomenys, pavyzdžiui, kontaktiniai duomenys ir informacija apie atlygį, kurie yra būtini tam, kad autoriai ir atlikėjai būtų informuoti apie jų kūrinio naudojimą ir atlikimą, turėtų būti tvarkomi pagal Reglamento (ES) 2016/679 6 straipsnio 1 dalies c punktą;

- (76) siekiant užtikrinti, kad autoriams ir atlikėjams būtų tinkamai teikiama informacija apie kūrinių naudojimą, taip pat tais atvejais, kai teisės perleidžiamos kitoms šalims, kurios naudojasi teisėmis į kūrinių, šia direktyva autoriams ir atlikėjams suteikiama teisė prašyti papildomos svarbios informacijos apie naudojimąsi teisėmis į kūrinių tais atvejais, kai pirmoji sutarties šalis suteikė savo turimą informaciją, tačiau tos informacijos nepakanka jų teisių ekonominei vertei įvertinti. Tas prašymas turėtų būti teikiamas arba tiesiogiai sublicencijos turėtojams, arba per autorių ir atlikėjų kitas sutarties šalis. Autoriai ir atlikėjai bei jų kitos sutarties šalys turėtų turėti galimybę susitarti informaciją, kuria dalijasi, išlaikyti konfidencialia, tačiau autoriai ir atlikėjai visada turėtų turėti galimybę naudotis informacija, kuria dalijamasi, siekdami pasinaudoti savo teisėmis, nustatytomis šioje direktyvoje. Valstybės narės, laikydamosi Sąjungos teisės aktų, turėtų turėti galimybę nustatyti papildomas priemones, kuriomis autoriams ir atlikėjams būtų užtikrintas skaidrumas;

- (77) įgyvendindamos šio direktyvoje numatytas skaidrumo pareigas valstybės narės turėtų atsižvelgti į skirtingų turinio sektorių, pvz., muzikos sektoriaus, audiovizualinio sektoriaus ir leidybos sektoriaus, ypatumus, o sprendžiant dėl tokių sektorinių įpareigojimų turėtų dalyvauti visi suinteresuotieji subjektai. Kai tinkama, taip pat reikėtų atsižvelgti į autorių ir atlikėjų indėlį į bendrą kūrinį ar atlikimą svarbą. Kolektyvinės derybas reikėtų laikyti galimybe atitinkamoms suinteresuotosioms šalims pasiekti susitarimą dėl skaidrumo. Tokiais susitarimais autoriams ir atlikėjams turėtų būti užtikrintas tokio paties lygmens skaidrumas arba didesnio lygmens skaidrumas, nei minimalūs šioje direktyvoje nustatyti reikalavimai. Reikėtų numatyti pereinamąjį laikotarpį, kad prie skaidrumo pareigų būtų galima pritaikyti galiojančią ataskaitų teikimo tvarką. Neturėtų būti būtina skaidrumo pareigų taikyti susitarimams, kuriuos sudaro teisių turėtojai ir kolektyvinio administravimo organizacijos, nepriklausomi valdymo subjektai ar kiti subjektai, kuriems taikomos nacionalinės taisyklės, kuriomis įgyvendinama Direktyva 2014/26/ES, nes toms organizacijoms ir subjektams jau taikomos Direktyvos 2014/26/ES 18 straipsnyje nustatytos skaidrumo pareigos. Direktyvos 2014/26/ES 18 straipsnis taikomas organizacijoms, kurios daugiau nei vieno teisių turėtojo vardu administruoja autorių teises arba gretutines teises, siekiant kolektyvinės tų teisių turėtojų naudos. Tačiau teisių turėtojų ir kitų sutarties šalių, kurios veikia vadovaudamosi savo interesais, individualiai sudarytiems susitarimams turėtų būti taikomos šioje direktyvoje numatytos skaidrumo pareigos;

- (78) tam tikros Sąjungos lygmeniu suderintų naudojimosi teisėmis į kūrinių sutartys yra ilgalaikės ir teikia mažai galimybių autoriams ir atlikėjams iš naujo derėtis su kitomis sutarties šalimis arba jų teisių perėmėjais, tuo atveju, kai paaiškėja, kad teisių ekonominė vertė yra daug didesnė nei įvertinta pradžioje. Atitinkamai, nedarant poveikio valstybėse narėse taikomos sutarčių teisės taikymui, turėtų būti nustatytas atlygio tikslinimo mechanizmas, taikomas tais atvejais, kai iš pradžių sutartas atlygis už licenciją ar teisių perleidimą aiškiai tampa neproporcingai mažas, palyginti su susijusiomis pajamomis, gautomis už autoriaus ar atlikėjo kitos sutarties šalies vėlesnį kūrimo ar atlikimo įrašo naudojimą. Turėtų būti atsižvelgiama į visas pajamas, susijusias su atitinkamu atveju, įskaitant, kai taikoma, pajamas iš prekybos, vertinant, ar atlygis yra neproporcingai mažas. Įvertinant padėtį reikėtų atsižvelgti į konkrečias kiekvieno atvejo aplinkybes, įskaitant autoriaus ar atlikėjo indėlį, į skirtingų turinio sektorių ypatumus ir atlyginimo praktiką ir į tai, ar sutartis grindžiama kolektyvine sutartimi. Pagal nacionalinę teisę tinkamai įgalioti autorių ir atlikėjų atstovai, laikydamiesi Sąjungos teisės, turėtų turėti galimybę teikti pagalbą vienam ar daugiau autorių ar atlikėjų, dėl prašymų patikslinti sutartis, taip pat, kai tinkama, atsižvelgiant į kitų autorių ar atlikėjų interesus.

Tie atstovai turėtų saugoti atstovaujamųjų autorių ir atlikėjų tapatybę tiek, kiek tai įmanoma. Kai šalys nesusitaria dėl atlygio tikslinimo, autorius ar atlikėjas turėtų turėti teisę pateikti ieškinį teismui ar kitai kompetentingai institucijai. Toks mechanizmas neturėtų būti taikomas sutartims, kurias sudaro Direktyvos 2014/26/ES 3 straipsnio a ir b punktuose apibrėžti subjektai arba kiti subjektai, kuriems taikomos nacionalinės taisyklės, kuriomis įgyvendinama Direktyva 2014/26/ES;

- (79) autoriai ir atlikėjai dažnai vengia užtikrinti savo teisių kitų sutarties partnerių atžvilgiu vykdymą teisme. Todėl valstybės narės turėtų numatyti alternatyvaus ginčų sprendimo procedūrą, pagal kurią būtų svarstomi autorių ir atlikėjų ieškiniai arba jų atstovų ieškiniai, pateikti autorių ir atlikėjų vardu, susiję su skaidrumo pareigomis ir sutarčių pritaikymo mechanizmu. Tuo tikslu valstybės narės turi turėti galimybę arba įsteigti naują įstaigą ar mechanizmą, arba pasitelkti esamą įstaigą ar mechanizmą, kuris atitinka šia direktyva nustatytas sąlygas, nepriklausomai nuo to, ar tos įstaigos ar mechanizmai yra pramonės inicijuoti, ar valstybinės, įskaitant atvejus, kai jos yra nacionalinės teismų sistemos dalis. Valstybėms narėms turėtų būti suteikta galimybė lanksčiai spręsti, kaip turi būti paskirstytos ginčų sprendimo procedūros išlaidos. Tokia alternatyvaus ginčų sprendimo procedūra neturėtų daryti poveikio šalių teisei pareikšti ir ginti savo teises teisme;

- (80) kai autoriai ir atlikėjai suteikia licenciją ar perleidžia savo teises, jie tikisi, kad jų kūriniai ar atlikimo įrašai bus naudojami. Tačiau atsitinka taip, kad kūriniai ar atlikimas, kuriems buvo suteikta licencija arba teisės į juos buvo perduotos, yra visai nenaudojami. Kai tos teisės perduotos išimtinė tvarka, autoriai ir atlikėjai negali leisti kitam partneriui naudoti jų kūrinį ar atlikimo įrašų. Tokiu atveju ir pasibaigus pagrįstam laikotarpiui, autoriai ir atlikėjai turėtų turėti teisę pasinaudoti teisių atšaukimo mechanizmu, kuriuo jiems būtų sudarytos galimybės perleisti savo teises arba suteikti licenciją kitam asmeniui. Kadangi kūrinių ar atlikimo naudojimas įvairiuose sektoriuose gali skirtis, nacionaliniu lygmeniu galėtų būti nustatytos specialios nuostatos, siekiant atsižvelgti į sektorių, pavyzdžiui, audiovizualinio sektoriaus, arba į kūrinių ar atlikimo ypatumus, visų pirma nustatant terminus, per kuriuos galima pasinaudoti teise atšaukti. Siekiant apsaugoti teisėtus subjektų, kuriems suteiktos licencijos ar perleistos teisės, interesus ir užkirsti kelią piktnaudžiavimui ir atsižvelgiant į tai, kad prieš pradedant faktiškai naudoti kūrinį ar atlikimą reikia tam tikro laiko, autoriams ir atlikėjams turėtų būti suteikta galimybė pasinaudoti teise atšaukti pagal tam tikrus procedūrinius reikalavimus ir tik praėjus tam tikram laikotarpiui po licencinės sutarties arba teisių perdavimo sutarties sudarymo. Tais atvejais, kai kūrinių ar atlikimo autorių ar atlikėjų yra daugiau nei vienas, valstybėms narėms turėtų būti leidžiama reguliuoti teisės atšaukti naudojimą, atsižvelgiant į lyginamąją kiekvieno autoriaus indėlio svarbą;

- (81) šioje direktyvoje nustatytos nuostatos, susijusios su skaidrumu, sutarčių patikslinimo mechanizmais ir alternatyvaus ginčų sprendimo procedūra, turėtų būti privalomos, o šalims neturėtų būti leidžiama nukrypti nuo tų nuostatų, nesvarbu, ar jos įtrauktos į autorių, atlikėjų ir jų kitų sutarties šalių sutartis ar į tų sutarties šalių ir trečiųjų šalių susitarimus, pavyzdžiui, susitarimus dėl informacijos neatskleidimo. Todėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 593/2008¹ 3 straipsnio 4 dalis turėtų būti taikoma taip, kad tais atvejais, kai visi kiti situacijai svarbūs elementai taikytinos teisės pasirinkimo metu yra vienoje ar keliose valstybėse narėse, šalių pasirinkta kita nei valstybės narės taikytina teisė nekliudytų taikyti šioje direktyvoje nustatytų nuostatų, susijusių su skaidrumu, sutarčių patikslinimo mechanizmais ir alternatyvaus ginčų sprendimo procedūra, kaip įgyvendinama ginčo nagrinėjimo vietos valstybėje narėje;
- (82) jokia šios direktyvos nuostata neturėtų būti aiškinama kaip draudimas išimtinių teisių turėtojams pagal Sąjungos teisės aktus dėl autorių teisių leisti nemokamai naudotis savo kūriniais ar kitais objektais, be kita ko, naudojant neišimtinės nemokamas licencijas, suteikiamas visiems naudotojams;

¹ 2008 m. birželio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 593/2008 dėl sutartinės prievolės taikytinos teisės (Roma I) (OL L 177, 2008 7 4, p. 6).

- (83) kadangi šios direktyvos tikslų, konkrečiai, tam tikrų Sąjungos autorių teisių sistemos aspektų modernizavimo siekiant atsižvelgti į technologinę plėtrą ir naujas saugomo turinio platinimo grandines vidaus rinkoje, valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl jų masto, poveikio ir tarpvalstybinio aspekto tų tikslų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, todėl, laikydamasi ES sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo, Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;
- (84) šia direktyva užtikrinamos pagrindinės teisės ir laikomasi principų, pripažįstamų visų pirma Chartijoje. Taigi ši direktyva turėtų būti aiškinama ir taikoma laikantis tų teisių ir principų;
- (85) tvarkant bet kokius asmens duomenis pagal šią direktyvą, turėtų būti užtikrinamos pagrindinės teisės, įskaitant teisę į privatą ir šeimos gyvenimą ir teisę į asmens duomenų apsaugą, nustatytas atitinkamai Chartijos 7 ir 8 straipsniuose, ir jie turi būti tvarkomi laikantis Direktyvos 2002/58/EB ir Reglamento (ES) 2016/679;

- (86) pagal 2011 m. rugsėjo 28 d. bendrą valstybių narių ir Komisijos politinį pareiškimą dėl aiškinamųjų dokumentų¹ valstybės narės įsipareigojo pagrįstais atvejais prie pranešimų apie perkėlimo priemones pridėti vieną ar daugiau dokumentų, kuriuose paaiškinamos direktyvos sudėtinių dalių ir nacionalinių perkėlimo priemonių atitinkamų dalių sąsajos. Šios direktyvos atveju teisės aktų leidėjas laikosi nuomonės, kad tokių dokumentų perdavimas yra pagrįstas,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

¹ OL C 369, 2011 12 17, p. 14.

I ANTRAŠTINĖ DALIS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

Dalykas ir taikymo sritis

1. Šioje direktyvoje išdėstytos taisyklės, kuriomis siekiama labiau suderinti autorių ir gretutinėms teisėms vidaus rinkoje taikomą Sąjungos teisę atsižvelgiant, visų pirma, į saugomo turinio skaitmeninio ir tarpvalstybinio naudojimo būdus. Joje taip pat išdėstytos autorių teisių ir gretutinių teisių išimčių ir apribojimų taisyklės, licencijų suteikimo palengvinimo taisyklės ir taisyklės, kuriomis siekiama užtikrinti sklandžiai veikiančią kūrinių ir kitų objektų naudojimo prekyvietę.
2. Išskyrus 24 straipsnyje nurodytus atvejus, ši direktyva nekeičia esamų taisyklių, nustatytų šioje srityje galiojančiomis direktyvomis, visų pirma direktyvomis 96/9/EB, 2000/31/EB, 2001/29/EB, 2006/115/EB, 2009/24/EB, 2012/28/ES ir 2014/26/ES, ir joms nedaro jokio poveikio.

2 straipsnis
Terminų apibrėžtys

Šioje direktyvoje vartojamų terminų apibrėžtys:

- 1) mokslinių tyrimų organizacija – universitetas, įskaitant jo bibliotekas, mokslinių tyrimų institutas ar bet kuris kitas subjektas, kurio svarbiausias tikslas yra vykdyti švietimo veiklą, kuri apima ir mokslinius tyrimus:
 - a) nesiekiant pelno arba visą pelną reinvestuojant į savo mokslinius tyrimus arba
 - b) vykdant valstybės narės pripažintus su viešuoju interesu susijusius uždaviniustaip, kad įmonė, turinti esminės įtakos tokiai organizacijai, neturėtų pirmenybės susipažinti su tokių mokslinių tyrimų rezultatais;
- 2) tekstų ir duomenų gavyba – bet koks automatizuotas analitinis metodas, kuriuo siekiama analizuoti skaitmeninės formos tekstą ir duomenis, kad būtų gauta informacijos, kuri apimtų modelius, tendencijas ir koreliacijas, bet ne tik;
- 3) kultūros paveldo įstaiga – viešoji biblioteka, muziejus, archyvas ar filmų arba garso įrašų paveldo įstaiga;

- 4) spaudos publikacija – daugiausia iš žurnalistinio pobūdžio literatūrinių kūrinių sudarytas rinkinys, bet kurį taip pat gali sudaryti kiti kūriniai ar kiti objektai ir:
- a) kuris sudaro atskirą vienetą bendrą pavadinimą turinčiame periodiniame ar reguliariai atnaujinamame leidinyje, tokiame kaip laikraštis arba bendro pobūdžio ar specializuotas žurnalas;
 - b) kurio paskirtis yra plačiai visuomenei suteikti su naujienomis ar kitomis temomis susijusios informacijos ir
 - c) kuris išleistas bet kokioje laikmenoje paslaugų teikėjui prisiėmus redakcinę atsakomybę ir kontroliuojant.

Moksliniais ar akademiniais tikslais skelbiami periodiniai leidiniai, pavyzdžiui, mokslo žurnalai, šioje direktyvoje nelaikomi spaudos publikacijomis;

- 5) informacinės visuomenės paslauga – paslauga, kaip apibrėžta Direktyvos (ES) 2015/1535 1 straipsnio 1 dalies b punkte;

- 6) turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjas – informacinės visuomenės paslaugos teikėjas, kurio pagrindinis arba vienas iš pagrindinių tikslų yra saugoti didelį kiekį autorių teisių saugomų kūrinių ar kitų saugomų objektų, kuriuos įkėlė jų naudotojai ir kuriuos jis tvarko ir reklamuoja pelno tikslais, ir suteikti prieigą prie jų visuomenei.

Šioje direktyvoje tokių paslaugų, kaip ne pelno internetinės enciklopedijos, ne pelno švietimo ir mokslinių duomenų saugyklos, atvirojo kodo programinės įrangos kūrimo ir dalijimosi platformos, elektroninių ryšių paslaugų teikėjai, kaip apibrėžta Direktyvoje (ES) 2018/1972, elektroninės prekyvietės ir verslo įmonių viena kitoms teikiamos debesijos paslaugos ir debesijos paslaugos, kuriomis naudotojams suteikiama galimybė įkelti savo turinį savoms reikmėms, teikėjai nėra turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjai.

II ANTRAŠTINĖ DALIS

PRIEMONĖS, KURIOMIS IŠIMTYS IR APRIBOJIMAI PRITAIKOMI PRIE SKAITMENINĖS IR TARPVALSTYBINĖS APLINKOS

3 straipsnis

Tekstų ir duomenų gavyba mokslinių tyrimų tikslais

1. Valstybės narės nustato Direktyvos 96/9/EB 5 straipsnio a punkte ir 7 straipsnio 1 dalyje, Direktyvos 2001/29/EB 2 straipsnyje ir šios direktyvos 15 straipsnio 1 dalyje numatytų teisių išimtį dėl mokslinių tyrimų organizacijų ir kultūros paveldo įstaigų atlikto atgaminimo ir perkėlimo siekiant mokslinių tyrimų tikslais atlikti kūrinių ar kitų objektų, su kuriais jos gali teisėtai susipažinti, tekstų ir duomenų gavybą.
2. Laikantis 1 dalies padarytos kūrinių ar kitų objektų kopijos saugomos atitinkamu saugumo lygiu ir gali būti išlaikytos mokslinių tyrimų tikslais, be kita ko, siekiant patikrinti mokslinių tyrimų rezultatus.
3. Teisių turėtojams leidžiama taikyti priemones, užtikrinančias tinklų ir duomenų bazių, kuriuose priglobti kūriniai ar kiti objektai, saugumas ir vientisumas. Tokiomis priemonėmis neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti.

4. Valstybės narės skatina teisių turėtojus ir mokslinių tyrimų organizacijas ir kultūros paveldo įstaigas apibrėžti bendrai sutartą su pareigos ir priemonių, nurodytų atitinkamai 2 ir 3 dalyse, taikymu susijusią geriausią praktiką.

4 straipsnis

Išimtis ar apribojimas tekstų ir duomenų gavybos tikslais

1. Valstybės narės numato Direktyvos 96/9/EB 5 straipsnio a punkte ir 7 straipsnio 1 dalyje, Direktyvos 2001/29/EB 2 straipsnyje, Direktyvos 2009/24/EB 4 straipsnio 1 dalies a ir b punktuose ir šios direktyvos 15 straipsnio 1 dalyje numatytų teisių išimtį ar apribojimą, susijusį (-ią) su teisėtai prieinamų kūrinių ir kitų objektų atgaminimu ir perkėlimu tekstų ir duomenų gavybos tikslais.
2. Pagal 1 dalį atgaminta ir perkelta medžiaga gali būti saugoma tiek laiko, kiek reikia tekstų ir duomenų gavybos tikslais.
3. 1 dalyje numatyta išimtis ar apribojimas taikomi su sąlyga, kad toje dalyje nurodytų kūrinių ir kitų objektų teisių turėtojai atitinkamomis priemonėmis, pavyzdžiui, kompiuterio skaitomomis priemonėmis viešai internete prieinamo turinio atveju, aiškiai nenurodė, jog pasilieka sau teisę naudoti tuos kūrinius ir kitus objektus.
4. Šis straipsnis nedaro poveikio šios direktyvos 3 straipsnio taikymui.

5 straipsnis
Kūrinių ir kitų objektų naudojimas
skaitmeninėje ir tarpvalstybinėje mokymo veikloje

1. Valstybės narės numato Direktyvos 96/9/EB 5 straipsnio a, b, d ir e punktuose ir 7 straipsnio 1 dalyje, Direktyvos 2001/29/EB 2 ir 3 straipsniuose, Direktyvos 2009/24/EB 4 straipsnio 1 dalyje ir šios direktyvos 15 straipsnio 1 dalyje numatytų teisių išimtį ar apribojimą, kad leistų skaitmeninį kūrinių ir kitų objektų naudojimą tik mokymo iliustracijoms, įrodžius nekomercinį siekiamų tikslų pobūdį, su sąlyga, kad toks naudojimas:
 - a) vyksta švietimo įstaigos atsakomybe, jos patalpose ar kitose vietose arba naudojant saugią elektroninę aplinką, prie kurios prieigą turi tik švietimo įstaigos moksleiviai ar studentai ir mokytojai (dėstytojai) ir
 - b) vyksta nurodant šaltinį, įskaitant autoriaus vardą, nebent tai neįmanoma.

2. Nepaisant 7 straipsnio 1 dalies, valstybės narės gali nustatyti, kad pagal 1 dalį priimta išimtis ar apribojimas netaikomas arba netaikomas kūrinų ar kitų objektų specifinių naudojimo būdų arba tipų, pavyzdžiui, medžiagos, kuri visų pirma skirta švietimo rinkai arba partitūroms, atžvilgiu, jei rinkoje galima lengvai gauti švietimo įstaigų poreikius ir ypatumus atitinkančių tinkamų licencijų, kuriomis leidžiami šio straipsnio 1 dalyje nurodyti veiksmai.

Valstybės narės, kurios nusprendžia taikyti šios dalies pirmą pastraipą, imasi reikiamų priemonių užtikrinti, kad licencijos, kuriomis leidžiami šio straipsnio 1 dalyje nurodyti veiksmai, būtų tinkamai prieinamos ir matomos švietimo įstaigoms.

3. Kūrinių ir kitų objektų naudojimas tik mokymo iliustracijoms saugioje elektroninėje aplinkoje, laikantis pagal šį straipsnį priimtų nacionalinės teisės aktų nuostatų, laikomas vykstančiu tik valstybėje narėje, kurioje įsisteigusi švietimo įstaiga.
4. Valstybės narės gali numatyti teisingą kompensaciją teisių turėtojams už patirtą nuostolį dėl jų kūrinių ar kitų objektų naudojimo pagal 1 dalį.

6 straipsnis
Kultūros paveldo išsaugojimas

Valstybės narės numato Direktyvos 96/9/EB 5 straipsnio a punkte ir 7 straipsnio 1 dalyje, Direktyvos 2001/29/EB 2 straipsnyje, Direktyvos 2009/24/EB 4 straipsnio 1 dalies a punkte ir šios direktyvos 15 straipsnio 1 dalyje numatytų teisių išimtį, siekdamos leisti kultūros paveldo įstaigoms daryti bet kurių jų rinkiniuose nuolat esančių kūrinių ar kitų objektų kopijas bet koku formatu ar bet kokioje laikmenoje tokių kūrinių ar kitų objektų išsaugojimo tikslais ir tiek, kiek tai būtina jiems išsaugoti.

7 straipsnis
Bendrosios nuostatos

1. Netaikoma jokia 3, 5 ir 6 straipsniuose nustatytoms išimtims prieštaraujanti sutartinė nuostata.
2. Šioje antraštinėje dalyje nustatytoms išimtims ir apribojimui taikomos Direktyvos 2001/29/EB 5 straipsnio 5 dalis. Šios direktyvos 3–6 straipsniams taikomos Direktyvos 2001/29/EB 6 straipsnio 4 dalies pirma, trečia ir penkta pastraipos.

III ANTRAŠTINĖ DALIS

LICENCIJŲ TEIKIMO TVARKOS TOBULINIMO IR DIDESNIŲ GALIMYBIŲ SUSIPAŽINTI SU TURINIU UŽTIKRINIMO PRIEMONĖS

1 skyrius

Kūriniai ir kiti objektai, kuriais nebeprekiuojama

8 straipsnis

Kultūros paveldo įstaigų vykdomas kūrinių ir kitų objektų, kuriais nebeprekiuojama, naudojimas

1. Valstybės narės nustato, kad kolektyvinio administravimo organizacija, laikydamasi savo teisių turėtojų įgaliojimų, gali suteikti kultūros paveldo įstaigai nekomercinės paskirties neišimtinę licenciją dėl įstaigos rinkiniuose nuolat esančių kūrinių ar kitų objektų, kuriais nebeprekiuojama, atgaminimo, platinimo, viešo paskelbimo ar padarymo viešai prieinamais visuomenei, nepriklausomai nuo to, ar visi teisių turėtojai, kuriems taikoma licencija, suteikė įgaliojimus kolektyvinio administravimo organizacijai, su sąlyga, kad:
 - a) kolektyvinio administravimo organizacija pagal savo įgaliojimus pakankamai atstovauja atitinkamo tipo kūrinių ar kitų objektų teisių turėtojams ir teisėms, kurioms taikoma licencija, ir

- b) visiems teisių turėtojams užtikrinamos vienodos sąlygos, kiek tai susiję su licencijos nuostatomis.
2. Valstybės narės numato Direktyvos 96/9/EB 5 straipsnio a, b, d ir e punktuose ir 7 straipsnio 1 dalyje, Direktyvos 2001/29/EB 2 ir 3 straipsniuose, Direktyvos 2009/24/EB 4 straipsnio 1 dalyje ir šios direktyvos 15 straipsnio 1 dalyje numatytų teisių išimtį ar apribojimą, kad leistų nekomerciniais tikslais kultūros paveldo įstaigoms pateikti naudotis jų rinkiniuose nuolat esančius kūrinius ar kitus objektus, kuriais nebeprekiuojama, su sąlyga, kad:
- a) nurodomi autoriai ar bet kuris kitas nustatytas teisių turėtojas, nebent paaiškėja, kad tai neįmanoma, ir
 - b) tokie kūriniai ar kiti objektai viešai skelbiami nekomercinėse interneto svetainėse.
3. Valstybės narės numato, kad 2 dalyje numatyta išimtis ar apribojimas taikomas tik tų tipų kūriniams ar kitiems objektams, kurių atveju 1 dalies a punkte nustatytas sąlygas atitinkančios kolektyvinio administravimo organizacijos nėra.
4. Valstybės narės nustato, kad teisių turėtojai gali bet kuriuo metu lengvai ir veiksmingai nustoti taikyti 1 dalyje nustatytą licencijų teikimo mechanizmą savo kūriniams ar kitiems objektams arba atsisakyti taikyti jų naudojimo būdų pagal 2 dalyje numatytą išimtį ar apribojimą – apskritai arba konkrečiais atvejais – įskaitant tuos atvejus, kai licencija jau suteikta arba kūrinys ar kitas objektas jau pradėtas naudoti atitinkamu būdu.

5. Laikoma, kad kūrinio ar kitu objektu nebeprekiuojama, kai galima daryti pagrįstą prielaidą, kad visas kūrinys ar kitas objektas nėra visuomenei pasiekiami įprastais prekybos srautais, įdėjus pakankamai pastangų siekiant įsitikinti tuo, ar jie pasiekiami visuomenei.

Valstybės narės gali numatyti konkrečius reikalavimus, pavyzdžiui, galutinę datą, kad nustatytų, ar kūriniams ir kitiems objektams gali būti suteikta licencija pagal 1 dalį arba jie gali būti naudojami pagal 2 dalyje numatytą išimtį ar apribojimą. Tokie reikalavimai negali viršyti to, kas būtina ir pagrįsta, ir neturi atimti galimybės nustatyti, ar nebeprekiuojama visu kūrinių ar kitų objektų rinkiniu, kai galima pagrįstai manyti, kad visais kūrinių ar objektais nebeprekiuojama.

6. Valstybės narės numato, kad 1 dalyje nurodytų licencijų prašoma iš kolektyvinio administravimo organizacijos, kuri yra reprezentatyvi valstybėje narėje, kurioje įsisteigusi kultūros paveldo įstaiga.
7. Šis straipsnis netaikomas kūrinių ar kitų objektų, kuriais nebeprekiuojama, rinkiniams, jei, atsižvelgiant į 5 dalyje nurodytas pastangas, yra įrodymų, kad tokius rinkinius daugiausia sudaro:
- a) kūriniai ar kiti objektai, išskyrus kinematografinius ar audiovizualinius kūrinius, buvo pirmiausia išleisti arba, jei išleisti nebuvo, pirmą kartą transliuoti trečiojoje šalyje;

- b) kinematografiniai arba audiovizualiniai kūriniai, kurių gamintojų būstinė arba įprastinė gyvenamoji vieta yra trečiojoje šalyje arba
- c) trečiosios šalies piliečių kūriniai arba kiti objektai, kai po pakankamų pastangų pagal a ir b punktus nebuvo galima nustatyti valstybės narės ar trečiosios šalies.

Nukrypstant nuo pirmos pastraipos, šis straipsnis taikomas, kai trečiųjų šalių teisių turėtojams pagal 1 dalies a punktą pakankamai atstovauja atitinkama kolektyvinio administravimo organizacija.

9 straipsnis

Tarpvalstybinio naudojimo būdai

1. Valstybės narės užtikrina, kad turėdamos pagal 8 straipsnį suteiktas licencijas, kultūros paveldo įstaigos kūrinius ar kitus objektus, kuriais nebeprekiuojama, gali naudoti bet kurioje valstybėje narėje.
2. Kūriniai ir kiti objektai pagal 8 straipsnio 2 dalyje numatytą išimtį ar apribojimą gali būti naudojami tik valstybėje narėje, kurioje yra įsisteigusi kūrinius ir kitus objektus tokiu būdu naudojanti kultūros paveldo įstaiga.

10 straipsnis
Viešinimo priemonės

1. Valstybės narės užtikrina, kad kultūros paveldo įstaigų, kolektyvinio administravimo organizacijų ar atitinkamų valdžios institucijų suteikta informacija, siekiant nustatyti kūrinius ar kitus objektus, kuriais nebeprekiuojama ir kuriems taikoma pagal 8 straipsnio 1 dalį suteikta licencija arba kurie naudojami taikant 8 straipsnio 2 dalyje numatytą išimtį, taip pat informacija apie 8 straipsnio 4 dalyje nurodytas teisių turėtojams suteiktas galimybes ir, kai tik ji prieinama ir kai tinkama, informacija apie licencijos šalis, teritorijos aprėptį ir naudojimo būdus būtų nuolat, lengvai ir veiksmingai prieinama viename viešame interneto portale bent šešis mėnesius iki kūrinių ar kitų objektų platinimo, viešo paskelbimo ar pateikimo naudotis visuomenei pagal licenciją arba pagal suteiktą išimtį ar apribojimą.

Šį portalą pagal Reglamentą (ES) Nr. 386/2012 sukuria ir administruoja Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnyba.

2. Valstybės narės numato, kad, jei to reikia siekiant bendro teisių turėtojų informuotumo, imamasi papildomų atitinkamų viešinimo priemonių dėl kolektyvinio teisių administravimo organizacijų laisvės pagal 8 straipsnį suteikti licencijas naudoti kūrinius ar kitus objektus, dėl suteiktų licencijų, naudojimo pagal 8 straipsnio 2 dalyje numatytą išimtį ar apribojimą ir 8 straipsnio 4 dalyje nurodytų teisių turėtojams suteiktų galimybių.

Šios dalies pirmoje pastraipoje nurodytos atitinkamos viešinimo priemonės priimamos valstybėje narėje, kurioje siekiama gauti licenciją pagal 8 straipsnio 1 dalį, arba – naudojimo pagal 8 straipsnio 2 dalyje numatytą išimtį ar apribojimą atvejais – valstybėje narėje, kurioje įsisteigusi kultūros paveldo įstaiga. Jei esama argumentų, kad teisių turėtojų informuotumas galėtų būti veiksmingiau didinamas kitose valstybėse narėse ar trečiosiose šalyse, pavyzdžiui, kūrinių ar kitų objektų kilmė, tokios viešinimo priemonės taip pat taikomos tose valstybėse narėse ir trečiosiose šalyse.

11 straipsnis

Suinteresuotųjų šalių dialogas

Prieš nustatydamos konkrečius reikalavimus pagal 8 straipsnio 5 dalį, valstybės narės konsultuojasi su kiekvieno sektoriaus teisių turėtojais, kolektyvinio administravimo organizacijomis ir kultūros paveldo įstaigomis ir skatina reguliarių naudotojams ir teisių turėtojams atstovaujančių organizacijų, įskaitant kolektyvinio administravimo organizacijas, ir kitų svarbių suinteresuotųjų subjektų organizacijų dialogą aptariant kiekvieną sektorių, kad didėtų 8 straipsnio 1 dalyje nustatytų licencijų suteikimo mechanizmų svarba ir panaudojimo galimybės ir kad būtų užtikrinta, jog šiame skyriuje nurodytų teisių turėtojų apsaugos priemonės būtų efektyvios.

2 skyrius

Priemonės, kuriomis siekiama palengvinti kolektyvinių licencijų teikimą

12 straipsnis

Išplėstos apimties kolektyvinių licencijų teikimas

1. Kiek tai susiję su naudojimu jų teritorijoje ir atsižvelgiant į šiame straipsnyje numatytas apsaugos priemones, valstybės narės gali numatyti, kad tais atvejais, kai kolektyvinio administravimo organizacija, kuriai taikomos nacionalinės taisyklės, kuriomis įgyvendinama Direktyva 2014/26/ES, pagal savo teisių turėtojų suteiktus įgaliojimus sudaro licencinę sutartį dėl kūrinių ar kitų objektų naudojimo:
 - a) tokią sutartį galima išplėsti, kad ji būtų taikoma teisių turėtojų, kurie nesuteikė teisės tai kolektyvinio administravimo organizacijai jiems atstovauti pagal pavedimą, licenciją ar bet kokią kitą sutartimi įformintą susitarimą, teisėms arba,
 - b) kiek tai susiję su tokia sutartimi, organizacija turi teisinius įgaliojimus arba numanoma, kad ji atstovauja teisių turėtojams, kurie organizacijai nesuteikė atitinkamo leidimo.

2. Valstybės narės užtikrina, kad 1 dalyje nurodytas licencijų teikimo mechanizmas būtų taikomas tik aiškiai apibrėžtose naudojimo srityse, kai atskirų leidimų gavimas iš teisių turėtojų paprastai yra tiek sudėtingas ir nepraktiškas, kad dėl atitinkamų kūrinių ar kitų objektų naudojimo pobūdžio ar tipų būtino licencijos suteikimo sandorio sudarymas tampa mažai tikėtinas, ir užtikrina, kad toks licencijų teikimo mechanizmas apsaugotų teisėtus teisių turėtojų interesus.
3. 1 dalies tikslais valstybės narės numato tokias apsaugos priemones:
 - a) kolektyvinio administravimo organizacija pagal jai suteiktus įgaliojimus pakankamai atstovauja atitinkamo tipo kūrinių ar kitų objektų teisių turėtojams ir teisėms, kurioms taikoma licencija atitinkamoje valstybėje narėje;
 - b) visiems teisių turėtojams užtikrinamos vienodos sąlygos, įskaitant su licencijos nuostatomis susijusias sąlygas;
 - c) teisių turėtojai, kurie nesuteikė leidimo organizacijai suteikti licenciją, gali bet kuriuo metu lengvai ir veiksmingai savo kūriniams ar kitiems objektams nustoti taikyti licencijų teikimo mechanizmą, nustatytą pagal šį straipsnį, ir

d) imamasi atitinkamų viešinimo priemonių, likus pagrįstam laikotarpiui iki kūrinio ar kito objekto naudojimo pagal licenciją, siekiant informuoti teisių turėtojus apie kolektyvinio administravimo organizacijos suteikiamų licencijų naudoti kūrinius ar kitus objektus galimybę, apie licencijų suteikimą pagal šį straipsnį, taip pat apie c punkte nurodytas teisių turėtojams suteikiamas galimybes. Viešinimo priemonės turi būti pakankamai veiksmingos, kad atskirai nereikėtų informuoti kiekvieno teisių turėtojo.

4. Šis straipsnis neturi poveikio išplėstos apimtios kolektyvinių licencijų suteikimo mechanizmų taikymui, laikantis kitų Sąjungos teisės nuostatų, įskaitant nuostatas, pagal kurias leidžiama numatyti išimtis ar apribojimus.

Šis straipsnis netaikomas privalomam kolektyviniam teisių administravimui.

Šiame straipsnyje numatytam licencijų suteikimo mechanizmui taikomas Direktyvos 2014/26/ES 7 straipsnis.

5. Jei valstybė narė savo nacionalinėje teisėje numato licencijų teikimo mechanizmą pagal šį straipsnį, ta valstybė narė informuoja Komisiją apie tų nacionalinių nuostatų taikymo sritį, apie tikslus ir licencijų, kurios gali būti nustatytos pagal tas nuostatas, rūšis, nurodo organizacijų, išduodančių licencijas pagal tą licencijų suteikimo mechanizmą, kontaktinius duomenis ir informuoja apie tai, kaip galima gauti informaciją apie licencijų išdavimą ir apie 3 dalies c punkte nurodytas teisių turėtojams suteikiamas galimybes. Komisija tą informaciją paskelbia.
6. Remdamasi pagal šio straipsnio 5 dalį gauta informacija ir Direktyvos 2001/29/EB 12 straipsnio 3 dalimi įsteigtame ryšių komitete vykusiomis konsultacijomis, Komisija ne vėliau kaip 2021 m. balandžio 10 d. Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia ataskaitą apie šio straipsnio 1 dalyje nurodytų licencijų teikimo mechanizmų naudojimą Sąjungoje, jų poveikį licencijų teikimui ir teisių turėtojams, įskaitant teisių turėtojus, kurie nėra licencijas teikiančių organizacijų nariai arba kurie yra kitos valstybės narės piliečiai, arba gyvena kitoje valstybėje narėje, jų veiksmingumą siekiant palengvinti kultūrinio turinio sklaidą ir poveikį vidaus rinkai, įskaitant tarpvalstybinį paslaugų teikimą ir konkurenciją. Prireikus kartu su ta ataskaita pateikiamas pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, be kita ko, dėl tokių nacionalinių mechanizmų tarpvalstybinio poveikio.

3 skyrius

Galimybė susipažinti su audiovizualiniais kūriniais ir jų pasiekiamumas užsakomųjų vaizdo programų platformose

13 straipsnis

Derybų mechanizmas

Valstybės narės užtikrina, kad šalys, kurios patiria sunkumų gauti licencijas dėl teisių norėdamos sudaryti sutartį tam, kad audiovizualiniai kūriniai būtų pasiekiami teikiant užsakomųjų vaizdo programų paslaugas, galėtų sulaukti nešališko subjekto ar tarpininkų paramos. Šio straipsnio tikslais įsteigtas arba valstybių narių paskirtas nešališkas subjektas ir tarpininkai teikia paramą šalims per jų derybas ir padeda šalims pasiekti susitarimus, be kita ko, kai tinkama, joms teikdami pasiūlymus.

Valstybės narės praneša Komisijai apie pirmoje pastraipoje nurodytą subjektą arba tarpininkus ne vėliau kaip ... [24 mėnesiai po šios direktyvos įsigaliojimo dienos]. Kai valstybės narės nusprendžia pasinaudoti tarpininkavimu, Komisijai pateikiamame pranešime turi būti bent informacija apie šaltinį, kuriame galima rasti reikiamą informaciją apie įgaliotus tarpininkus, jei jos turima.

4 skyrius

Vaizduojamojo meno kūriniai viešojoje erdvėje

14 straipsnis

Vaizduojamojo meno kūriniai viešojoje erdvėje

Valstybės narės numato, kad pasibaigus vaizduojamojo meno kūrinio apsaugos terminui bet kokiai medžiagai, gautai atgaminus tą kūrinį, netaikomos autorių ar gretutinės teisės, išskyrus atvejus, kai po atgaminimo gauta medžiaga yra originali, t. y. ji yra paties autoriaus intelektinis kūrinys.

IV ANTRAŠTINĖ DALIS

SKLANDŽIAI VEIKIANČIOS AUTORIŲ TEISIŲ PREKYVIETĖS KŪRIMO PRIEMONĖS

1 skyrius

Teisės į publikacijas

15 straipsnis

Su naudojimo internete būdais susijusi spaudos publikacijų apsauga

1. Valstybės narės spaudos publikacijų leidėjams, įsisteigusiems valstybėje narėje, suteikia Direktyvos 2001/29/EB 2 straipsniu ir 3 straipsnio 2 dalimi nustatytas teises dėl informacinės visuomenės paslaugų teikėjų internete naudojamų jų spaudos publikacijų.

Pirmoje pastraipoje numatytos teisės netaikomos atskiriems naudotojams naudojant spaudos publikacijas teisėtais privačiais ar nekomerciniais tikslais.

Pagal pirmą pastraipą suteikta apsauga netaikoma hipersaitų įterpimo veiksmams.

Pirmoje pastraipoje numatytos teisės netaikomos, kai naudojami tik paskiri žodžiai iš spaudos publikacijos arba labai trumpos jos ištraukos.

2. 1 dalyje numatytos teisės nekeičia Sąjungos teisėje nustatytų autorių ir kitų teisių turėtojų teisių, susijusių su kūriniais ir kitais objektais, įtrauktais į spaudos publikaciją, ir joms nedaro jokio poveikio. 1 dalyje numatytomis teisėmis neturi būti remiamasi prieš tuos autorius ir kitų teisių turėtojus ir visų pirma jos neatima iš jų teisės naudoti savo kūrinius ir kitus objektus nepriklausomai nuo spaudos publikacijos, į kurią jie yra įtraukti.

Kai kūrinys ar kitas objektas įtraukiamas į spaudos publikaciją remiantis neišimtaine licencija, 1 dalyje numatytomis teisėmis neturi būti remiamasi siekiant uždrausti, kad kūrinio ar kitu objektu naudotųsi kiti įgaliojami naudotojai. 1 dalyje numatytomis teisėmis neturi būti remiamasi siekiant uždrausti naudotis kūriniais ar kitais objektais, kai apsaugos terminas jau pasibaigė.

3. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytų teisių atžvilgiu *mutatis mutandis* taikomi Direktyvos 2001/29/EB 5–8 straipsniai, Direktyva 2012/28/ES ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2017/1564¹.

¹ 2017 m. rugsėjo 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2017/1564 dėl aklų, regos sutrikimų ar kitą spausdinto teksto skaitymo negalią turinčių asmenų labai leidžiamų tam tikrų būdų naudoti tam tikrus autorių teisių ir gretutinių teisių saugomus kūrinius ir kitus objektus, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2001/29/EB dėl autorių teisių ir gretutinių teisių informacinėje visuomenėje tam tikrų aspektų suderinimo (OL L 242, 2017 9 20, p. 6).

4. 1 dalyje numatytos teisės nustoja galioti praėjus dvejiems metams po to, kai spaudos publikacija yra paskelbiama. Tas terminas skaičiuojamas nuo metų, einančių po dienos, kai spaudos publikacija yra paskelbiama, sausio 1 d.

1 dalies netaikoma spaudos publikacijoms, pirmą kartą paskelbtoms iki ... [šios direktyvos įsigaliojimo diena].

5. Valstybės narės numato, kad į spaudos publikacijas įtrauktų kūrinių autoriai gautų tinkamą dalį pajamų, kurias spaudos publikacijų leidėjai gauna už tai, kad spaudos publikacijas naudoja informacinės visuomenės paslaugų teikėjai.

16 straipsnis

Teisingos kompensacijos reikalavimai

Valstybės narės gali numatyti, kad, autoriui perleidus teisę ar suteikus jos licenciją leidėjui, toks perleidimas ar licencija yra pakankamas teisinis pagrindas leidėjui turėti teisę į dalį kompensacijos už kūrinio naudojimą pagal perleistos ar licencijuotos teisės išimtį ar apribojimą.

Pirma pastraipa nedaro poveikio esamiems ir būsimiems valstybių narių susitarimams dėl viešosios panaudos teisių.

2 skyrius

Tam tikri internetinių paslaugų teikėjų būdai naudoti saugomą turinį

17 straipsnis

Turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjų naudojimasis saugomu turiniu

1. Valstybės narės numato, kad turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjas, suteikdamas visuomenei prieigą prie autorių teisių saugomų kūrinių ar kitų saugomų objektų, kuriuos įkėlė jų naudotojai, šios direktyvos tikslais atlieka viešo paskelbimo arba padarymo viešai prieinamu veiksmą.

Todėl turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjas, norėdamas viešai paskelbti arba padaryti viešai prieinamą kūrinį ar kitą objektą, turi gauti Direktyvos 2001/29/EB 3 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytą teisių turėtojų leidimą, pavyzdžiui, sudarydamas licencinę sutartį.

2. Valstybės narės numato, kad kai turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjas gauna leidimą, be kita ko, sudarant licencinę sutartį, tas leidimas taip pat taikomas į Direktyvos 2001/29/EB 3 straipsnio taikymo sritį patenkančių paslaugų naudotojų veiksmams, kai jie veikia ne komerciniu pagrindu arba kai jų veikla neduoda didelių pajamų.
3. Kai turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjas atlieka viešo paskelbimo arba padarymo viešai prieinamu veiksmus šioje direktyvoje nustatytais sąlygomis, Direktyvos 2000/31/EB 14 straipsnio 1 dalyje nustatytas atsakomybės ribojimas netaikomas šiame straipsnyje numatytoms situacijoms.

Šios dalies pirma pastraipa nedaro poveikio galimam Direktyvos 2000/31/EB 14 straipsnio 1 dalies taikymui tiems paslaugų teikėjams į šios direktyvos taikymo sritį nepatenkančiais tikslais.

4. Jei leidimas nesuteikiamas, turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjai atsako už neteisėtus autorių teisėmis saugomų kūrinių ir kitų objektų viešo paskelbimo veiksmus, įskaitant padarymą viešai prieinamu, nebent paslaugų teikėjai įrodo, kad jie:
 - a) dėjo visas pastangas leidimui gauti ir

- b) vadovaudamiesi aukštais pramonės profesinio atidumo standartais, dėjo visas pastangas, kad užtikrintų konkrečių kūrinių ir kitų objektų, dėl kurių teisių turėtojai paslaugų teikėjams suteikė aktualios ir reikalingos informacijos, neprieinamumą, ir bet kuriuo atveju,
- c) gavę pakankamai pagrįstą teisių turėtojų pranešimą, operatyviai veikė, kad savo interneto svetainėse panaikintų prieigą prie kūrinių ar kitų objektų, apie kuriuos pranešta, arba pašalintų juos iš savo interneto svetainių, ir dėjo visas pastangas, kad užkirstų kelią jų įkėlimui ateityje pagal b punktą.

5. Nustatant, ar paslaugų teikėjas laikosi savo įsipareigojimų pagal 4 dalį ir atsižvelgiant į proporcingumo principą, be kitų dalykų, turėtų būti atsižvelgiama į šiuos elementus:

- a) paslaugos tipą, auditoriją ir apimtį, taip pat į kūrinių ar kitų objektų, kuriuos įkėlė paslaugų naudotojai, tipą ir
- b) tinkamų ir efektyvių priemonių prieinamumą paslaugų teikėjams ir tų priemonių sąnaudas.

6. Valstybės narės numato, kad naujų turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjų, kurių paslaugos viešai prieinamos Sąjungoje trumpiau nei trejus metus ir kurių metinė apyvarta yra mažesnė nei 10 mln. EUR, apskaičiuota remiantis Komisijos rekomendacija 2003/361/EB¹, atveju pagal 4 dalyje nustatytą atsakomybės tvarką taikomos sąlygos apsiriboja atitiktimi 4 dalies a punktui ir reikalavimu gavus pakankamai pagrįstą pranešimą operatyviai veikti, kad iš jų interneto svetainių būtų apribota prieiga prie kūrinių ar kitų objektų, apie kuriuos pranešta, arba tie kūriniai ar kiti objektai būtų pašalinti iš jų interneto svetainių.

Jei tokių paslaugų teikėjų vidutinis mėnesinis pavienių lankytojų skaičius viršija 5 mln., skaičiuojant pagal ankstesnių kalendorinių metų duomenis, jie taip pat turi įrodyti, kad dėjo visas pastangas, siekdami užkirsti kelią kūrinių ir kitų objektų, apie kuriuos pranešta ir apie kuriuos teisių turėtojai suteikė aktualios ir reikalingos informacijos, įkėlimui ateityje.

7. Bendradarbiaujant turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjams ir teisių turėtojams neturi būti užkertamas kelias naudotojų įkeltų kūrinių ar kitų objektų, kurie nepažeidžia autorių ir gretutinių teisių, įskaitant atvejus, kai tokiems kūriniams arba kitiems objektams taikoma išimtis ar apribojimas, prieinamumui.

¹ 2003 m. gegužės 6 d. Komisijos rekomendacija dėl labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių apibrėžimo (OL L 124, 2003 5 20, p. 36).

Valstybės narės užtikrina, kad naudotojai kiekvienoje valstybėje narėje, įkeldami arba padarydami prieinamą turinį, kurį sukūrė turinio dalijimosi internetu paslaugų naudotojai, galėtų pasikliauti bet kuria iš šių esamų išimčių ar apribojimų:

- a) citatos, kritika, recenzijos;
- b) naudojimas karikatūrai, parodijai ar pastišui.

8. Šio straipsnio taikymas nelemia jokio bendro stebėjimo įpareigojimo.

Valstybės narės numato, kad turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjai, teisių turėtojams paprašius, suteikia jiems pakankamai informacijos apie savo praktiką, susijusią su 4 dalyje nurodytu bendradarbiavimu, ir, tais atvejais, kai paslaugų teikėjai ir teisių turėtojai yra sudarę licencines sutartis, – informaciją apie turinio, kuriam taikomos sutartys, naudojimą.

9. Valstybės narės numato, kad turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjai sukurtų veiksmingą ir operatyvų skundų nagrinėjimo ir teisių gynimo mechanizmą, kuriuo galėtų naudotis jų paslaugų naudotojai kilus ginčui dėl prieigos prie jų įkeltų kūrinių ar kitų objektų panaikinimo ar jų pašalinimo.

Kai teisių turėtojai prašo, kad prieiga prie konkrečių kūrinių ar kitų objektų būtų apribota arba tie kūriniai ar kiti objektai pašalinti, jie turi tinkamai pagrįsti savo prašymų priežastis. Pagal pirmoje pastraipoje numatytą mechanizmą pateikti skundai tvarkomi nepagrįstai nedelsiant, o sprendimai panaikinti prieigą prie įkelto turinio arba jį pašalinti turi būti peržiūrėti žmogaus. Valstybės narės taip pat užtikrina, kad vartotojai galėtų naudotis neteisminiais teisių gynimo mechanizmais. Tokie mechanizmai užtikrina, kad ginčai būtų sprendžiami nešališkai ir kad naudotojas neprarastų pagal nacionalinę teisę suteikiamos teisinės apsaugos, nedarant poveikio vartotojų teisėms pasinaudoti veiksmingomis teisminėmis teisių gynimo priemonėmis. Valstybės narės visų pirma užtikrina, kad naudotojai turėtų galimybę kreiptis į teismą ar kitą atitinkamą teisminę instituciją, kad apgintų taikomą autorių teisių ir gretutinių teisių taisyklių išimtį arba apribojimą.

Ši direktyva nedaro jokio poveikio teisėtam naudojimui, kaip antai naudojimui pagal Sąjungos teisėje nustatytas išimtis arba apribojimus, ir ją taikant neturi būti nurodoma pavienių naudotojų tapatybė ar tvarkomi asmens duomenys, išskyrus atvejus, kai laikomasi Direktyvos 2002/58/EB ir Reglamento (ES) 2016/679.

Turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjai savo nuostatose ir sąlygose savo naudotojams praneša, kad jie gali naudotis kūriniais ir kitais objektais, kuriems taikomos Sąjungos teisės aktuose numatytos autorių ir gretutinių teisių išimtys arba apribojimai.

10. Nuo ... [šios direktyvos įsigaliojimo data] Komisija, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, organizuoja suinteresuotųjų subjektų dialogus, kad aptartų geriausią turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjų ir teisių turėtojų bendradarbiavimo praktiką. Komisija, pasikonsultavusi su turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjais, teisių turėtojų, naudotojų organizacijomis ir kitais atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais ir atsižvelgdama į suinteresuotųjų šalių dialogų rezultatus, parengia šio straipsnio taikymo gaires, visų pirma dėl 4 dalyje nurodyto bendradarbiavimo. Aptariant geriausią praktiką, be kita ko, ypač turėtų būti atsižvelgiama į poreikį rasti pusiausvyrą tarp pagrindinių teisių ir išimčių ir apribojimų taikymo. Suinteresuotųjų subjektų dialogų tikslu naudotojų organizacijos turi turėti prieigą prie tinkamos turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjų teikiamos informacijos apie tai, kaip veikia jų praktika, susijusi su 4 dalimi.

3 skyrius

Teisingas atlygis pagal autorių ir atlikėjų sutartis dėl teisių naudojimo

18 straipsnis

Tinkamo ir proporcingo atlygio principas

1. Valstybės narės užtikrina, kad kai autoriai ir atlikėjai suteikia licenciją arba perleidžia savo išimtinės teisės naudoti savo kūrinius ar kitus objektus, jie turi teisę gauti tinkamą ir proporcingą atlygį.
2. Įgyvendindamos 1 dalyje nustatytą principą nacionalinėje teisėje, valstybės narės gali taikyti skirtingus mechanizmus ir atsižvelgti į sutarties laisvės principą bei teisingą teisių ir interesų pusiausvyrą.

19 straipsnis
Skaidrumo pareiga

1. Valstybės narės užtikrina, kad autoriai ir atlikėjai iš šalių, kurioms suteikė licenciją arba perleido savo teises, arba iš savo teisių perėmėjų bent kartą per metus ir, atsižvelgiant į kiekvieno sektoriaus ypatumus, gautų naujausią, aktualią ir išsamią informaciją apie jų kūrinių ir atlikimo įrašų naudojimą, visų pirma apie naudojimo būdus, visas gautas pajamas ir priklausantį atlygį.
2. Valstybės narės užtikrina, kad tais atvejais, kai dėl 1 dalyje nurodytų teisių vėliau buvo suteiktos licencijos, autoriai ir atlikėjai arba jų atstovai paprašę gautų iš sublicencijos turėtojų papildomos informacijos, jei pirmoji sutartį su jais sudariusi šalis neturi visos informacijos, kuri būtų reikalinga taikant 1 dalį.

Kai paprašoma tos papildomos informacijos, pirmoji su autoriais ir atlikėjais sutartį sudariusi šalis suteikia informaciją apie tų sublicencijų turėtojų tapatybę.

Valstybės narės gali numatyti, kad bet koks prašymas pagal pirmą pastraipą sublicencijų turėtojams būtų tiesiogiai arba netiesiogiai pateikiamas per su autoriumi arba atlikėju sutartį sudariusią šalį.

3. 1 dalyje nustatyta pareiga turi būti proporcinga ir veiksminga ir užtikrinti aukšto lygio skaidrumą kiekviename sektoriuje. Valstybės narės gali numatyti, kad tinkamai pagrįstais atvejais, kai dėl 1 dalyje nustatytos pareigos atsirandanti administracinė našta taptų neproporcinga atsižvelgiant į pajamas, gautas naudojant kūrinį ar atlikimo įrašą, ši pareiga taikoma tik tokio tipo ir lygio informacijai, kurios tokiais atvejais galima pagrįstai tikėtis.
4. Valstybės narės gali nuspręsti, kad šio straipsnio 1 dalyje nustatyta pareiga netaikoma, kai autoriaus ar atlikėjo įnašas nėra reikšmingas atsižvelgiant į visą kūrinį ar atlikimą, išskyrus atvejus, kai autorius arba atlikėjas įrodo, kad jam ši informacija reikalinga tam, kad jis galėtų pasinaudoti savo teisėmis pagal 20 straipsnio 1 dalį, ir prašo informacijos tuo tikslu.
5. Valstybės narės gali numatyti, kad sutartims, kurioms taikomi kolektyviniai susitarimai arba kurios jais grindžiamos, taikomos atitinkamo kolektyvinio susitarimo skaidrumo taisyklės su sąlyga, kad tos taisyklės atitinka 1–4 dalyse numatytus kriterijus.
6. Kai taikomas Direktyvos 2014/26/ES 18 straipsnis, šio straipsnio 1 dalyje nustatyta pareiga netaikoma sutartims, kurias sudaro tos direktyvos 3 straipsnio a ir b dalyse apibrėžti subjektai, arba kiti subjektai, kuriems taikomos nacionalinės taisyklės, kuriomis įgyvendinama ta direktyva.

20 straipsnis

Sutarčių tikslinimo mechanizmas

1. Valstybės narės užtikrina, kad, nesant taikytino kolektyvinio susitarimo su jame numatytu mechanizmu, palyginamu su šiame straipsnyje nustatytuoju, autoriai ir atlikėjai arba jų atstovai turėtų teisę reikalauti papildomo tinkamo ir teisingo atlygio iš subjekto, su kuriuo jie sudarė sutartį dėl savo teisių naudojimo, arba tokio subjekto teisių perėmėjo, kai iš pradžių sutartas atlygis pasirodė esąs neproporcingai mažas, palyginti su visomis vėlesnėmis susijusiomis pajamomis, gautomis iš kūrinių naudojimo ar atlikimo.
2. Šio straipsnio 1 dalis netaikoma sutartims, kurias sudarė Direktyvos 2014/26/ES 3 straipsnio a ir b punktuose apibrėžti subjektai arba kiti subjektai, kuriems taikomos nacionalinės taisyklės, kuriomis įgyvendinama ta direktyva.

21 straipsnis

Alternatyvaus ginčų sprendimo procedūra

Valstybės narės numato, kad ginčai dėl skaidrumo pareigos pagal 19 straipsnį ir sutarčių pritaikymo mechanizmo pagal 20 straipsnį gali būti pateikti spręsti pagal savanorišką alternatyvią ginčų sprendimo procedūrą. Valstybės narės užtikrina, kad autoriams ir atlikėjams atstovaujančios organizacijos galėtų inicijuoti tokias procedūras konkrečiu vieno ar daugiau autorių ar atlikėjų prašymu.

22 straipsnis

Atšaukimo teisė

1. Valstybės narės užtikrina, kad tais atvejais, kai autorius arba atlikėjas suteikė licenciją arba perleido savo teises į kūrinį ar kitą saugomą objektą išimties tvarka, autorius arba atlikėjas gali visiškai arba iš dalies atšaukti licenciją arba teisių perleidimą, jei tas kūrinys arba kitas saugomas objektas nepakankamai naudojamas.
2. Nacionalinėje teisėje gali būti numatytos specialios nuostatos dėl 1 dalyje numatyto atšaukimo mechanizmo, atsižvelgiant į:
 - a) įvairių sektorių ir įvairių kūrinių ir atlikimo tipų ypatumus ir,

- b) kai kūrinys ar kitas objektas susijęs su daugiau nei vieno autoriaus ar atlikėjo indėliu, santykinę atskirų autorių ar atlikėjų indėlio svarbą ir visų autorių ir atlikėjų, kuriems turi poveikį atskiro autoriaus ar atlikėjo taikomas atšaukimo mechanizmas, teisėtus interesus.

Valstybės narės gali netaikyti atšaukimo mechanizmo kūriniams arba kitiems objektams, jei tokie kūriniai arba kiti objektai paprastai susiję su daugelio autorių ar atlikėjų indėliu.

Valstybės narės gali numatyti, kad atšaukimo mechanizmas gali būti taikomas tik per tam tikrą laikotarpį, kai tokį apribojimą galima tinkamai pagrįsti atitinkamo sektoriaus ar atitinkamo kūrinio ar kito objekto tipo ypatumais.

Valstybės narės gali numatyti, kad autoriai ar atlikėjai, užuot atšaukę licenciją ar teisių perleidimą, gali nuspręsti panaikinti išimtinį sutarties pobūdį.

3. Valstybės narės numato, kad 1 dalyje numatytas atšaukimas gali būti įvykdytas tik praėjus pagrįstam laikotarpiui po licencinės arba teisių perleidimo sutarties sudarymo. Autorius arba atlikėjas apie tai praneša asmeniui, kuriam suteikta licencija arba perleistos teisės, ir nustato atitinkamą terminą, iki kurio gali būti naudojamosi suteikta licencija arba perleistomis teisėmis. Pasibaigus tam terminui, autorius arba atlikėjas, užuot atšaukęs licenciją arba teisių perleidimą, gali nuspręsti panaikinti išimtinį sutarties pobūdį.
4. 1 dalis netaikoma, jei teisėmis nesinaudojama daugiausia dėl aplinkybių, kurias, kaip galima pagrįstai tikėtis, autorius arba atlikėjas gali ištaisyti.
5. Valstybės narės gali numatyti, kad bet kuri sutartinė nuostata, nukrypstanti nuo 1 dalyje numatyto atšaukimo mechanizmo, yra vykdytina tik tuo atveju, jeigu ji pagrįsta kolektyvine sutartimi.

23 straipsnis

Bendrosios nuostatos

1. Valstybės narės užtikrina, kad bet kokios sutartinės nuostatos, trukdančios laikytis 19, 20 ir 21 straipsnių, nebūtų įgyvendinamos autorių ir atlikėjų atžvilgiu.
2. Valstybės narės numato, kad šios direktyvos 18–22 straipsniai netaikomi kompiuterių programų autoriams, kaip apibrėžta Direktyvos 2009/24/EB 2 straipsnyje.

V ANTRAŠTINĖ DALIS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

24 straipsnis

Direktyvų 96/9/EB ir 2001/29/EB daliniai pakeitimai

1. Direktyva 96/9/EB iš dalies keičiama taip:

a) 6 straipsnio 2 dalies b punktas pakeičiamas taip:

„b) jeigu duomenų bazė naudojama tik mokymo ar mokslinių tyrimų iliustracijoms, nurodant informacijos šaltinį ir įrodžius nekomercinį siekiamų tikslų pobūdį, nedarant poveikio Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) ...⁺⁺ numatytoms išimtims ir apribojimams;

* ... m. ... d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/... dėl autorių teisių ir gretutinių teisių bendrojoje skaitmeninėje rinkoje, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 96/9/EB ir 2001/29/EB (OL ...).“

⁺ OL: prašom įrašyti šios direktyvos numerį, datą ir OL nuorodą (PE-CONS 51/19 - 2016/0280(COD)).

b) 9 straipsnio b punktas pakeičiamas taip:

„b) perkelti bazės duomenis tik mokymo ar mokslinių tyrimų iliustracijoms, nurodęs informacijos šaltinį ir įrodęs nekomercinį siekiamų tikslų pobūdį, nedarant poveikio Direktyvoje (ES) ...⁺ numatytoms išimtims ir apribojimams;“;

2. Direktyva 2001/29/EB iš dalies keičiama taip:

a) 5 straipsnio 2 dalies c punktas pakeičiamas taip:

„c) kai atgaminama specifiniais atvejais viešosiose bibliotekose, mokymo įstaigose ar muziejuose arba archyvuose, nesiekiant tiesioginės ar netiesioginės ekonominės ar komercinės naudos, nedarant poveikio Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) ...⁺⁺ numatytoms išimtims ir apribojimams;

* ... m. ... d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/... dėl autorių teisių ir gretutinių teisių bendrojoje skaitmeninėje rinkoje, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 96/9/EB ir 2001/29/EB (OL ...).““;

⁺ OL: prašom įrašyti šios direktyvos numerį (PE-CONS 51/19 - 2016/0280(COD)).

⁺⁺ OL: prašom įrašyti šios direktyvos numerį, datą ir OL nuorodą (PE-CONS 51/19 - 2016/0280(COD)).

b) 5 straipsnio 3 dalies a punktas pakeičiamas taip:

„a) naudojama vien iliustracijos tikslais mokomajame arba mokslo tiriamajame darbe, jeigu nurodomas šaltinis, įskaitant autoriaus vardą, išskyrus atvejus, kai tai padaryti neįmanoma, ir tiek, kiek tai pateisina nekomerciniai tikslai, nedarant poveikio Direktyvoje (ES) ...⁺ numatytoms išimtimis ir apribojimams;“;

c) 12 straipsnio 4 dalis papildoma šiais punktais:

„e) nagrinėti Direktyvos (ES) ...⁺ perkėlimo poveikį vidaus rinkos veikimui ir atskleisti perkėlimo sunkumus;

f) lengvinti keitimąsi informacija apie atitinkamus teisės aktų ir precedentų teisės pokyčius ir apie tai, kaip praktiškai taikomos priemonės, kurių ėmėsi valstybės narės Direktyvai (ES) ...⁺ įgyvendinti;

g) aptarti visus kitus klausimus, kylančius taikant Direktyvą (ES) ...⁺“.

⁺ OL prašom įrašyti šios direktyvos numerį (PE-CONS 51/19 - 2016/0280(COD)).

25 straipsnis

Ryšys su išimtimis ir apribojimais, numatytais kitose direktyvose

Valstybės narės gali priimti arba išlaikyti su direktyvose 96/9/EB ir 2001/29/EB numatytomis išimtimis ir apribojimais suderinamas platesnes nuostatas, taikytinas naudojimo būdams arba sritims, kuriems taikomos šioje direktyvoje numatytos išimtys ar apribojimai.

26 straipsnis

Taikymas laiko atžvilgiu

1. Ši direktyva taikoma visiems kūriniams ir kitiems objektams, kurie saugomi autorių teisių nacionalinės teisės ... [24 mėnesiai po šios direktyvos įsigaliojimo dienos] arba vėliau.
2. Ši direktyva taikoma nedarant poveikio jokiems iki ... [24 mėnesiai po šios direktyvos įsigaliojimo dienos] atliktiems veiksams ir įgytoms teisėms.

27 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nuostata

Susitarimams dėl autorių ir atlikėjų licencijos ar teisių perleidimo nuo ... [36 mėnesiai po šios direktyvos įsigaliojimo dienos] taikoma 19 straipsnyje nustatyta skaidrumo pareiga.

28 straipsnis

Asmens duomenų apsauga

Igyvendinant šią direktyvą asmens duomenys tvarkomi pagal Direktyvą 2002/58/EB ir Reglamentą (ES) 2016/679.

29 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės užtikrina, kad įsigalioję įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini, kad šios direktyvos būtų laikomasi, ne vėliau kaip ... [24 mėnesiai po šios direktyvos įsigaliojimo dienos]. Apie tai jos nedelsdamos praneša Komisijai.

Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

30 straipsnis

Peržiūra

1. Ne anksčiau kaip ... [septyneri metai po šios direktyvos įsigaliojimo dienos] Komisija atlieka direktyvos vertinimą ir pateikia pagrindinių išvadų ataskaitą Europos Parlamentui, Tarybai ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui.

Komisija ne vėliau kaip ... [penkeri metai po šios direktyvos įsigaliojimo dienos] įvertina 17 straipsnyje nustatytos specialios atsakomybės tvarkos, taikomos turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjams, kurių metinė apyvarta yra mažesnė nei 10 mln. EUR ir kurių paslaugos pagal 17 straipsnio 6 dalį yra viešai prieinamos Sąjungoje mažiau nei trejus metus, poveikį ir, jei tinkama, imasi veiksmų pagal savo vertinimo išvadas.

2. Valstybės narės teikia Komisijai informaciją, kurios reikia rengiant 1 dalyje nurodytą ataskaitą.

31 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

32 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta ...

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

Tarybos vardu

Pirmininkas
